

Ulasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 35 Din za celo leto. — Za izozemstva 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, saročinska, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 8.

Ponovno zaupanje slovenskega ljudstva Slovenski ljudski stranki.

Volitve v Narodno skupščino so za nami.

Kakor smo že poudarili, je šlo pri teh volitvah v prvi vrsti za to, da se iztrebi korupcija iz strank in da se postavi solidna podlaga za novo prepotrebno gospodarsko delo v državi.

Zdi se, da je ljudstvo razumelo ta program ter ga s svojim glasovanjem odobrilo.

V prvi vrsti slovensko ljudstvo, ki se je tudi to pot v svoji ogromni večini izreklo za program Slovenske ljudske stranke, zato ob teh volitvah prav posebno za čim popolnejšo iztrebitev korupcije in za solidno gospodarsko obnovo naše države.

Glasovi Slovenske ljudske stranke so pri teh volitvah znatno narastli, svojih 20 mandatov, ki jih je izmed 26 slovenskih dosedaj imela Slovenska ljudska stranka, je trdno obdržala.

Še več. Po pravici bi ji moral pripadati tudi še ljubljanski mandat, ki so si ga žerjavovci z malo večino 22 glasov pridobili z goljufljivo: s tem, da so šli mnogi po dvakrat volit, da so na trnovskem volišču zamašili skrinjico SLS ter prenašali zastale kroglice v svojo skrinjico, s tem, da so volili mrtveci itd. Zato je verjetno, da bodo ljubljanske volitve razveljavljene.

Po Sloveniji so bili strahotno tepeni radičevci. Na Štajerskem, kjer je imel Radič preje tri poslance, je sedaj ostal brez mandata. To pa samo zato, ker trezni Slovenci — in taki so Slovenci v ogromni večini, odločno odklanjajo neresno blebetavost, in zato, ker ne marajo za poslance Hrvatov, ko imajo med seboj dovolj v res-

nici sposobnih mož. Radičevski Hrvatje so pač zadnji, ki naj bi Slovence učili politike.

Radičevski slovenski pristaši so se zato razdelili pri volitvah na tri strani: trezni in verni so se vrnili k Slovenski ljudski stranki, stari zagrizeni liberalci pa so se vrnili k žerjavovcem, deloma pa so šli k socialistom. Zato so na Štajerskem dobili socialisti en mandat, ki bo edini v celi narodni skupščini.

Znani gospod Albin Prepeluh, ki je bil najprvo socialist, nato avtonomist in republikanec, končno pa radičevci, je temeljito pogorel. Take ljudi Slovenci odklanjajo prav tako kot Radiča. Ne vemo, če bo g. Prepeluh sedaj še drugod poskusil svojo srečo.

Žerjavovci so na račun radičevcev in Puceljcev nekoliko napredovali. Vidi se, da ima za brezverske in koruptne ljudi, brez katerih žal tudi Slovenija ni, največjo privlačnost žerjavovska stranka, ki je najbolj znana kot koruptna in brezverska stranka.

Izid v Sloveniji je naslednji: SLS 20 (na Kranjskem 8, na Štajerskem 12), žerjavovci 3 (na Kranjskem 1, na Štajerskem 2), Pucelj, en socialist, ljubljanski mandat pa je še sporen.

V ostali državi se izid glede strank tudi ni dosti spremenil. Bistvena sprememba je pač ta — in baš ta se je hotela z volitvami doseči — da se je radikalna stranka znebila korupcionistov, kar jo je seveda stalo nekaj mandatov. Vukičević je dosegel večjo zmago, kot jo je pričakoval. Pašičevci so poraženi — ostalo jih je še

kakih 10—15, ki pa se bodo morali pač ukloniti celotni stranki.

Davidovičevci so napredovali na račun radikalov za 27 mandatov. Davidovič je sicer pričakoval več, toda tudi s tem je lahko zadovoljen.

Radičevci so po glasovih zopet strahotno nazadovali; toda ker so še vedno najmočnejša stranka na Hrvatskem, so vsled volilnega reda to nazadovanje ne pozna v tako veliki meri. Izgubili so 8 mandatov.

Notranje ministrstvo je že v ponedeljek ob 11 dopoldne objavilo uspeh volitev in je naslednji (v malenkostih se bo morda to še kaj spremenilo. V oklepajih označene številke so od zadnjih volitev, 8. febr. 1925.):

SLS 20 (20), Radikali 111 (140), Davidovič 63 (36), Radič 60 (68), Pribičević 23 (22), Muslimani (Spaho) 16 (15), Zemljoradniki 9 (5), Hrv. federalisti 2 (0), Hrv. pučka stranka 1 (0), Pucelj 1 (1), Socialisti 1 (0), Črnogorski federalisti 1 (3), Madjari 1 (0), Nemci 6 (5), Skupaj 315 (315).

Vladna večina, ki si jo je zamišljal ministrski predsednik Vukičević, je s tem zagotovljena. Vseh poslancev je 315, večina znaša 158. Vukičević (111), dr. Korošec s Hrv. pučko stranko (21), Davidovič (63) in dr. Spaho (16) tvorijo močno večino z 211 poslanci. Opozicija bi znašala v tem slučaju 104 poslance.

Bog daj, da bi se sedaj res sestavila močno delovna vlada, zakaj ljudstvo potrebuje dela, poštenega, vestnega in vztrajnega dela.

Nekaj volivnih števil.

Pri nedeljskih volitvah je Slovenska ljudska stranka znatno napredovala, dočim so žerjavovci, zlasti pa še samostojneji nazadovali. Ljudstvo zna soditi, kje se je delalo, kje pa se je ne samo lenuharilo, temveč naravnost škodovalo Slovincem.

Vendar pa smo prepričani, da je še mnogo naših ljudi, ki so ostali doma. De-

loma iz nezavednosti, deloma iz nemarnosti, drugi nahujskani in zopet nekateri užaljeni radi raznih zasebnih ali krajevnih interesov, katere so mislili s tem bolje zastopati, če ostanejo doma. To so usodepolne zmote, ki imajo lahko težke posledice. Zato naj bo prva skrb naših krajevnih odborov sedaj ta, da vse te slučaje

takoj ugotove ter se z dotičnimi razgovore ter jih pouče. Neudeležba pri volitvah je naravnost greh proti državi in splošni blaginji. Če je v sedanjih časih demokracija (ljudstvo) poklicano, da vlada državo, potem naj jo tudi v resnici vlada. V nemar pustiti sodelovanje pri državnem gospodarstvu je kršenje dolžnosti ne samo proti samemu sebi, temveč tudi proti splošni blaginji. Biti postavljen za gospodarja, pa

ne gospodariti, se pravi, gospodarstvo izročati latovom in poginu.

Hvala Bogu, da se ogromna večina našega ljudstva zaveda svoje velike državljanske dolžnosti, zaveda v tako polni meri, da se je volitev v velikem številu udeležilo in tudi prav volilo.

Pri skupščinskih volitvah leta 1925. je dobila Slov. ljudska stranka 105.000 ali 56,8 odstotkov vseh oddanih glasov, pri zadnjih volitvah v oblastne skupščine 96.000 ali 60 odstotkov vseh oddanih glasov, preteklo nedeljo pa 107.000 ali 60,5 odstotkov vseh oddanih glasov.

KRAJNSKA:

Okraj	SLS		SDS		Kmetijci		Ostali	
	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927
Črnomelj . . .	2181	2328	632	378	1259	900	153	93
Kamnik . . .	5390	4762	675	555	747	611	266	430
Kočevje . . .	4854	5132	841	801	1225	934	207	144
Kranj . . .	6678	6574	1640	1799	1079	853	656	600
Krško . . .	5188	5704	766	708	2753	1974	326	198
Litija . . .	4670	4431	667	985	688	551	977	976
Ljublj. okolica	8120	7322	1447	1479	1651	1344	1361	1567
Logatec . . .	2737	2669	1392	1259	608	434	237	146
Novo mesto . .	4859	5151	940	718	2337	1807	292	174
Radovljica . .	3582	3297	1422	1453	512	489	1143	998
Skupaj . . .	48.259	47.370	10.422	10.135	12.859	9897	5618	5326

STAJERSKA:

Okraj	SLS		SDS		Kmetijci		Ostali	
	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927	l. 1925	l. 1927
Brežice . . .	2447	2631	417	148	1767	343	459	568
Celje . . .	5621	5579	1223	1400	963	793	1803	1930
Lendava . . .	3668	4058	551	474	2080	157	933	1293
Konjice . . .	2239	2331	334	230	237	45	615	433
Laško . . .	3139	2274	785	1199	397	100	1696	2390
Ljutomer . . .	3723	3801	561	617	702	417	853	760
Maribor d. br.	3636	3515	599	902	1653	220	1878	2807
Maribor l. br.	7134	8479	1299	1858	2154	252	3228	4033
Mozirje . . .	1839	1798	217	223	297	159	137	125
M. Sobota . .	2622	3015	948	1504	4407	335	2210	3073
Ormož . . .	2620	2758	460	619	457	143	120	142
Prevalje . . .	1156	1192	188	306	514	31	1102	1377
Ptuj . . .	5113	5020	522	699	1811	507	925	1380
Slovenjgradec	3583	3496	586	648	830	209	1607	1722
Šmarje . . .	4138	4342	557	723	1717	866	385	390
Skupaj . . .	52.678	54.289	9247	11.550	20.016	4575	15.748	22.723

LJUBLJANA.

V Ljubljani je dobila Slovenska ljudska stranka l. 1925. 4365 glasov, v nedeljo pa 4581, žerjavovci pa l. 1925. 4000 glasov, v nedeljo pa 4603 glasove. Skupen pregled je naslednji:

Slovenska ljudska stranka je dobila:

pri skupšč. volitvah 1925 . . . 105.302
pri oblastnih volitvah 1927 . . . 96.309
pri skupšč. volitvah 1927 . . . 107.240

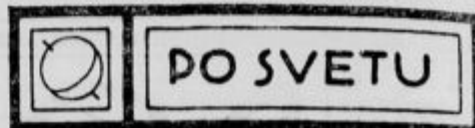
Žerjavovci so dobili:

pri skupšč. volitvah 1925 . . . 23.669
pri oblastnih volitvah 1927 . . . 28.760
pri skupšč. volitvah 1927 . . . 28.289

Samostojneži (kmetijci):

pri skupšč. volitvah 1925 . . . 32.875
pri oblastnih volitvah 1927 . . . 20.913
pri skupšč. volitvah 1927 . . . 14.472

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.**

Društvo narodov zboruje. Na letošnje zasedanje Društva narodov je poslalo 49 držav svoje zastopnike, povečini zunanje ministre. Dobro razpoloženje, ki je na takih zborovanjih sicer trajalo, sta letos nekoliko skalila poljski in holandski zastopnik, katera sta zahtevala, da se Društvo zaveže varovati meje in da se vsaka napadalna vojna proglašajo za zločin, proti kateremu morajo nastopiti vse včlanjene države. Ker bi se bila o teh zahtevah lahko razvila razprava, v kateri bi morali zlasti zastopniki velesil preslišati marsikako bridko, a resnično, zato so ti zastopniki proti tem zahtevam, ker da vse to vsebujejo že pravila Društva narodov. — Zelo prijateljsko si stiskajo roke zunanji ministri Anglije, Francije in — Nemčije, ki se tudi v svojih govorih zelo podpirajo. Nekateri vidijo v tem že bodočo zvezo teh treh držav. Male države so na to prijateljstvo zelo ljubosumne, ker vedo, da od zvez velesil one nimajo ničesar pričakovati.

★
Sestanek ministrov Male antante. V Zenevi so se sestali naš, češkoslovaški in rumunski zunanji minister (Mala antanta) na skupno posvetovanje. Naš minister je ostalima razložil velik pomen prijateljske pogodbe, ki jo je sklenil s Francijo. Omenil je tudi, da ima naša država voljo tudi z Italijo živeti v miru in dobrih odnosih. Toda ta neprestano izziva s svojim vsiljevanjem na Balkanu, ki bi ga rada dobila pod svoj vpliv. Teža pa seveda naša država ne more trpeti, ker vodstvo Balkana gre edino le balkanskim narodom. — Češkoslovaški minister je podrobno opisal, odkod izvirajo napadi Angleže Rohekerja, ki bi rad spremenil meje med Madžarsko in državami Male antante. Na te napade pa se resni ljudje ne ozirajo, ker vedo, da je Rothecker za nje najet in plačan od Mažarov.

Zakaj drži Rothecker z Mažari? Češki listi poročajo, da se je zvedelo, da je Rothecker sklenil z mažarskim plemstvom pogodbo, s katero so Mažari Rotheckerju obljubil, da bodo oklicali Rotheckerjevega sina za mažarskega kralja, če se jim posreči z njegovo pomočjo obnoviti staro Ogrsko. Bajše se Rotheckerjev sin že uči mažarsčino.

★
Nadziranje slovenskih izobražencev v Italiji. Italijani hočejo preprečiti vsak stik med slovenskimi izobraženci in kmetiskim ljudstvom. Skoro vsak naš izobraženec v primorskih krajih ima svojega civilnega policaja, ki mu je neprestano za petami. Tudi na dom in okoli sosedov hodijo detektivni vpraševati, kam hodi slovenski izobraženec. S to nadležnostjo hočejo izobražence pripraviti do tega, da bi več ne šli med svoje ljudstvo in bi ga Italijani tako še lažje poitalijančevali.

Fašistovski napadi na slovensko duhovščino se nadaljujejo. Tržaški fašistov

NOVICAR

Velike povodnji na Gorenjskem.

Ne cestah stoji voda 1 in pol metra visoko. Pšata odnesla dva mosta. Udrila je v kleti in stanovanja. Okrajni glavar si je ogledal vse poplavljenе kraje. Popoldne je pričela voda vpačati.

V ponedeljek 10. sept. okoli 8 zjutraj je prišla Pšata naraščati in je kmalu prestopila bregove. Ceste, vrtovi in polja so popolnoma poplavljeni. Po cestah drvi voda kot grozeč in razsajajoč veletok. Njena višina znaša na cestah 1 in pol metra. Pšata je odnesla dva mosta. Izpodjedla je tudi veliko zidov ob vrtovih in hišah. Udrila je v kleti in celo stanovanja. Iz Topol je sprva prišlo poročilo, da je odnesla razbesnela Pšata tudi 10 letno dekletco. Kakor pa se je pozneje zvedelo, je prišla pozneje domov. Ker se je med potjo iz šole zamudila vsled velike vode, so se domači res balli, da jo je voda odnesla. S seboj pa je prinesel potok mrtvega konja, ki je moral utoniti kje višje gori. Popoldne je pričela voda vpadati. Promet med hišami je mogoč samo z vozovi, ker stoji voda na cestah še vedno zelo visoko. Mnoge družine so morale iz nižje ležečih hiš zbežati v višje stoječe. Gospod okrajni glavar je med tem že zelo vestno ogledal poplavljenе kraje od Trzina do Mengša.

Obe Sori narastli.

Prav tako so narastle vode v škofjeloški okolici in so začeli biti plat zvona, da opozore prebivalstvo na nevarnost pred naraščajočimi vodami. Obe Sori, poljanska in sorška, sta narastli tako, da sta dosegali mostnice mostov. V Stari Loki je potok, ki priteče izpod Križne gore, tako narastel, da je udrila voda v vse hiše. Pri Krevso-

ski listi nadaljujejo svojo gonjo zoper slovenske duhovnike. Obrekujejo jih, da so hujskali na vojno zoper Italijo, da prepovedujejo svojemu ljudstvu udeležbo na fašistovskih prireditvah, da hodijo v našo državo in našem časopisu napadajo Italijane. Dalje napadajo celo ljubljanskega in krškega škofa, češ, da sta se udeležila zlate maše goriškega nadškofa. Vse to pa je nesramna laž, ker omenjenih škofov sploh ni bilo v Gorici ob priliki proslave zlate sv. maše goriškega nadškofa. S svojimi ostudnimi napadi bi fašisti radi očrnilo slovensko duhovščino pri oblasteh in jih izpostavili še večjemu preganjanju.

★
Amerikansko letalo ponesrečilo v morju. Trije drzni Američani so hoteli iz Amerike leteti s svojim letalom preko Atlantskega oceana kar naravnost v Rim. Odleteli so iz Amerike, minilo je že več kakor teden, toda o njih ni nobenega sledu več! Na morju jih je najbrže zalotil velik vihar in letalo je padlo v morje, ki je z njim pogoltnilo tudi drzne letalce. V Ameriki je vsled nove nesreče nastalo veliko vznemirjenje. Ni čuda; saj je od letošnjega majnika 21 drznih letalcev našlo smrt v morskih valovih. Iz številnih nesreč je sklepati, da reden promet z letali med Evropo in Ameriko še ne bo kmalu mogoč.

vem mlinu v Loki je voda baje odnesla polovico mostu. V Loki sami ni napravila škode, pač pa se je razlila po polju pri Suhli.

Na gorenjski progi.

V bližini Medvod je voda na nekaterih krajih segala skoro do železniškega tira. Mostova v Medvodah in pri Domžalah čez Bistrico sta v veliki nevarnosti.

Most v selški dolini je narastla voda odnesla. Kamniški vlak vozi samo do Černuč, ker je Pšata pri Trzinu tako narastla, da je preplavila progno in cesto pri Trzinu. Ker se je bati, da je morda kje razdrta, so morali kamniški potniki ostati v Ljubljani.

Pšata poplavlja trzinsko okolico.

Hudournik Pšata, ki teče skozi Trzin, je tako močno narastel, da je poplavlil vso trzinsko ravan. Kamniški popoldanski vlak bi se moral kmalu iz Trzina zopet vrniti v Domžale. Pod vodstvom požrtvovalnega trzinskega postajenačelnika, ki je brodil vodo preko kolen, so napravili pot preko mostu najprvo samo z lokomotivo. Nato šele se je peljal preko mostu vlak. Tračnice so bile silno izpodjedene.

Grozeča povodenj Save Bohinjke.

V ponedeljek zvečer je nenadoma grozovito narastla Sava Bohinjka. V Bohinjski Bistrici je Bistrica prestopila most. Valovi ogrožajo most, kakor tudi jezove. Provizorični most v Radovljici je Sava že dopoldne odnesla. Trdno, pa stoji drugi most, ki je posebej zgrajen Sava Dolinka ni tako narastla, ker je po gorah padel sneg.

Katastrofalna povodenj v Celju

Nad Gornjo Savinjsko dolino in Vitanjem se je utrgal oblak. — Narastla Savinja in Hudinja. — Človeška žrtev. — V Celju Savinja 3.50 m nad nor, malo. — Celjski park pod vodo.

Savinjsko dolino je zopet zadela nepričakovana huda nesreča. Dočim smo živeli zadnje dni naravnost v poletni vročini, se je začelo v nedeljo proti večeru naenkrat oblačiti. Okoli 5. ure popoldne je še padal miren dež, ki niti malo ni obetal katastrofe, o kateri danes poročamo.

Okoli pol dveh zjutraj je začelo silno deževati in deževalo do snoči. V ponedeljek zjutraj se je v Gornji Savinjski dolini in nad Vitanjem utrgal oblak. Prva posledica tega preloma je bila strahovito narastla Hudinja, ki je okrog pol ene popoldne dosegla višek, nakar je začela lahko vpadati. Popoldne ni bilo več nevarnosti, da bi prestopila bregove.

Porašen valin in porušen most.

Okrog pol desete dopoldne so ogromne mase Hudinje porušile takozvani Klinčev mlin nad Škofjo vasjo. Zagar Martin Podrgaja, ki je skušal reševati ruševci se jez, je pri tem utonil. V Gornji Savinjski dolini so vodne mase Savinje porušile most pri Radmirju in s tem prekinile stik s Solčavo. Promet je mogoč le še ob Dretli, ker je tudi most pri Nazarju močno ogrožen.

Ljudje ne pomnijo takšne povodnj.

Visoka voda je okoli 12. ure dosegla v Mozrtju 8 metre nad normalo. Te višine voda dosedaj še

nikdar ni dosegla, kar pomnijo najstarejši ljudje. V Celju je Savinja okrog osmih naenkrat preseгла normalo za 160 cm, kakor ob katastrofalni povodnji 1926.

Škoda je ogromna.

Koliko je povodenj napravila škoda, trenutno ni mogoče ugotoviti in zvedeti. Mogočni veletoki vale ogromne mase dračja, desk, tramov in tudi gospodarskega orodja, kar pomenja, da je neareča velika.

Celjska brv bi se bila skoro porušila.

Brv čez Savinjo v celjski park bi bila skoro postala žrtev povodnji. Močni hodi in deske so se zagodile v srednje oporišče in ga iztrgali. Če bi se bila brv porušila, bi moglo biti to katastrofalno za Kapucinski most, ki je zvezan s težkimi travertami. V mestnem parku je voda okrog pol petih dosegla višino redežev klopi.

Pismo iz Amerike.

Rock Springs Wv. Amerika,
dne 18. avgusta 1927.

Čenjeni gospod urednik!

Z veseljem čitam »Domoljuba«, starega znanca in spremljevalca, z zanimanjem zasledujemo tu živeči Slovenci vaše gibanje v domovini in izven nje. Saj Domoljub prinaša novice iz celega sveta. Le tu iz Severne Amerike se oglašajo jako malo dopisnikov, kljub temu, da nas je tukaj na tisoče po vsej Uniji.

Tu v pelinovi državi, peščenem Wyomingu, smo precej raztreseni po redkih naselbinah. Zaposleni smo največ po premogovnikih. Delamo bolj malo, toda delamo, naši bratje v vzhodnih državah pa bijejo že peti mesec težak boj za svoj in naš obstanek.

Ne vem, kaj je napetilo naše delavske voditelje, da sklepajo s kapitalisti delna pogajanja po posameznih državah, medtem ko po drugih stavkajo. S tem je dana podjetnikom prilika, da ugonablajo delavstvo in mu trgajo že itak boren zaslužek. V sedanji stavki je videti, da so voditelji le toliko z delavci, kolikor jim gre za njih lastne žepce, drugače pa so s podjetniki. Na zborovanjih kažejo silno nedolžne obraze in nam govoričijo, da je način stavke, kakor ga zavzemamo, letos edino pravičen. Nam pa se vedno bolj svita žalostno dejstvo, da bomo opeharjeni, kakor že večkrat v podobnih slučajih. Geslo: »V slogi je moč!« bi veljalo posebno tu v deželi »svobode« (?)c.

Na razpolago imamo slovenskih časopisov vseh barv. Ali z žalostnim srcem in resnici na ljubo moram povedati, da so samo toliko slovenski, kolikor je potrebno za njih obstoj. Večkrat čitamo, kako Italija zatira slovenske liste, tudi smo že čitali o naredbi, ki zahteva dvojezične dopise. V Ameriki taka naredba ni potrebna, zakaj slovenski časopisi sami preradi pišejo dolge, v mrtvi angleščini pisane članke trdeč, da bo mladina s tem dobila veselje do naših listov. V tem so čisto podobni onemu, ki je šel iskat konja na levo čez hrib, dasi je vedel, da se nahaja na desno v drugi dolini. Da na ta način gine naš mili materin jezik, so krivi v velikih meri tudi starši, ki ne marajo vcepjati otrokom ljubezen do naroda in jezika, jim dajejo take liste čitat in pravijo, da jim slovensčina itak nič ne koristi. Še celo ponosni so, ko slišijo zabavljati svoje otroke čez naš mili narod in jezik. Še nekaj let in na novo došli rojaki bodo tuji med tuji — sredi lastnih bratov.

Kakor povsod, tako se tudi tukaj zgodi več nesreč v premogovnikih. V sredo 10. avgusta je ubilo v bližnji naselbini Sweetwater v premogokopu dva moža; eden je Francoz, drugi Rus. Slovenec Alojzij Vesel, rodom iz Rimskih Toplic pri Celju, pa je zadobil tako težke poškodbe, da je malo upanja, da okreva. Zlomljeno in zmečkano ima roko in več reber ter eno nogo. Hrvat Juraj Tran je zadobil le lažje poškodbe kljub temu, da se je nahajal v sredini med ubitima. Sreča v nesreči je bila, da so se šele pripravljali k delu; če bi se strop udrl deset minut pozneje, bi bilo prišlo ob živlejnj 21 mož, ki so bili namenjeni na oni prostor.

Isti dan je bil ubit v rovu na Winton U. P. Coal Co. rojak Franc Mrgon, doma iz okolice Postojne. Stojčega ob progi v rovu je na nepojasnjen način podrl mimo vozeči vlak vozikov, naloženi s premogom, in mu prizadjal tako težke poškodbe na glavi in prsih, da jim je še isti dan v groznih bolečinah podlegel. Pokojnik zapušča soprogo in tri otroke v starosti od 15 mesecev do petih let. V Ameriki je bival 20 let. Star je bil 47 let. Dne 11. avgusta pa je ubilo na Superior nekega Poljaka. Kar štiri smrtne žrtve v enem tednu! To da misliti! Ali bi se ne moglo veliko nesreč preprečiti? O lahko! Ko bi gospodje videli v premogarju človeka, sebi enakega, in bi se zavedali, da se imajo zahvaliti za blagostanje v veliki meri delavcu-trpinu, potem bi bilo v marsičem drugače. Tolikih nesreč je pa kriva tudi oblast, ki nastavlja za državne nadzornike ljudi, ki pri reviziji premogovnikov istim ne posvečajo posebne pažnje in pregledajo le vhode, ne pogledajo pa v rove, in tako na dežo seveda vse »v najlepšem redu«, v resnici je pa drugače, in pr. tem trpimo mi, rudarji. Ko bi se malo bolj pobrigali in opozorili lastnike na razne nedostatke, in bi bili isti primorani iste odpraviti, bi bilo ohranjeno marsikatero življenje.

Naš g. župnik Anton Šifrer je že nad leto dni bolan za težko živčno boleznijo. Zdravil se je dalje časa v Minnesoti, kjer se še sedaj nahaja. Slovenci kakor tudi Slovaki, posebno starejši, ga zelo pogrešamo v vseh ozirih, posebno v verskih.

Skoraj vsak dan čitamo o obilnem deževju, o poplavah v domovini in drugod, le tu v tej puščavi skoraj ne vemo, kakšen je dež. Prah in pesek, katerega prenaša veter v celih oblakih dan na dan, je nadomestek dežja.

Za danes naj bo dovolj, se pa še drugič oglašim z novicami iz našega kraja. Pozdrav vsem čitateljem Domoljuba tu in v domovini! Eden iz države divjega pelina in peska.

Naša nova povest.

Kakor smo že poročali, prične z oktobrom v »Domoljubu« izhajati nova, izvirna povest »V goliških plazovih«, ki jo je napisal že iz Vigredinih povesti znani pisatelj Slavko Savinšek. Opremljena bo s približno tridesetimi slikami, ki bodo preočevale najlepše in najbolj napete prizore iz povesti in bo tiskana v »Domoljubu« tako, da jo bo mogoče izrezavati in sešiti v knjigo.

Povest se godi v enem najlepših delov Slovenije na Golicah in v gorah od Kope pa do Stola ter na pobočju in v dolinah, na kranjski ter koroški strani teh gor. Osebe v tej povesti so na naših domačih tleh

in iz njih vzrastli kmetje, živo zapleteni v borbo za kruh in obstoj z zemljo, orožniki in financarji, boreči se za svoj obstanek z viharji in plazovi.

Nova povest opisuje boj tihotapev s saharinom, pa še bolj borbo mladega Korošca z jugoslovanskim financarjem za lepo Hribarjevo Cilko. Pri begu pred financarji se mladi Kobentarjev Matevž seznanja s Cilko, ki ga skriva in reši zajetja. V isti noči sklene dobiti to dekle tudi financar Ivan in prične se med obema boj na življenje in smrt za lepo dekle, edino hčer trdnega gruntarja. Silni tihotapec Tilen, Matevžev zvesti drug, ubije v boju nekega financarja in pobegne na Koroško, financar Ivan pa obdolži po krivem uboja Matevža. Cilko, ki v vsej povesti trpi strašno za svojo ljubezen, tolaži in ji stoji na strani zvesti stari hlapec Janez, z njim še zvita in premetena stara Lovračeva Lona, ki s svojimi pristnim humorjem zabava bralca skozi celo povest in mu pomaga preko obupnih in strašnih bojev mlade, poštene ljubezni. Nad vsemi drži kakor blagoslov s svojo molitvijo roko stari gospod župnik, tip in vzgled slovenskega duhovnika. Dejanje povesti sega do Kranjske doline in do Ljubljane, kjer se na sodišču in v deželni bolnici gode najlepši prizori, pa notri do Kranjske gore.

Prelepo so opisani prizori na gorah, v gorenjskih senožetih in rovtih. Življenje in trpljenje gorenjskega kmeta stoji v vsej zgodbi živo pred nami, spoznamo njegove navade doma in zunaj, ob delavnih dneh, kakor ob žegnanjih in drugih slovesnih prilikah.

Povest bo izhajala skoro poldrugo leto in bo z vsako številko »Domoljuba« bolj pestra, zanimiva in napeta. Naj ne bo slovenskega kmeta in ne delavca ter inteligenta, ki ne bi bral te povesti. Treba pa se je naročiti na list takoj sedaj, ker povest prične že od začetka z živim dejanjem in bi bila bravcu, ki bi ne čital takoj prvega poglavja, težko umljiva.

Drobne novice.

d **Deželni dobrodelnj zavodi** pridejo s 1. oktobrom v last oblastne skupščine. Deželna bolnica, deželno vzgojvališče (prisilna delavnica), blaznica na Studencu postanejo s tem zopet naša last in dobijo domače gospodarje. To je nov velik uspeh poslancev Slovenske ljudske stranke.

d **Rogaška Slatina** je bila letos izredno dobro obiskana. Nič manj kot 6268 oseb se je dalj ali manj časa mudilo v tem lepem koščku slovenske zemlje. Dokler je bilo to zdravilišče pod gospodarstvom žerjavovskega centralizma, se ni moglo nič kaj razvijati, novi gospodar, štajerski oblastni odbor, pa je že ukrenil, da se bo zdravilišče znatno razširilo, zlasti, da se bodo zidala nova stanovanja. Čim večji bo dotok tujcev, tem več bo denarja pri nas ostalo in to bo prišlo tudi v splošno korist. Radovan Hrstov:

d **Velike motorne dirke** se bodo vršile v nedeljo 18. septembra na Teznu pri Mariboru.

d **Letošnje sv. birne v lavantinski škofiji** so končane. Birmanih je bilo: v Mariboru 861, v Celju pa 410 otrok; v dekaniji Ptuj 2394, Gornji grad 1260, Laško 2061, Sv. Lenart v

Slovenskih gorah pa 2108; vsega skupaj torej 9094 otrok.

d **Srebrno poroko** sta praznovala v krogu svojih otrok dne 8. t. m. ugledni ljubljanski veletrgovec in posestnik gosp. Matija Spreitzer s svojo soprogo gospo Brigito roj. Boltavzar. Narodni oritelji k temu slavlju najiskreneje čestitamob z željo, da doživita v sreči in zdravju še zlato poroko!

d **Velika konjska dirka** se bo vršila na vojaškem vežbališču pri D. M. v Polju pri Ljubljani 24. in 25. septembra. Nastopijo domači in zunanji jahači z najboljšimi dirkalnimi konji. Dirkalo se bo tudi s četverovprego. Nagrade oba dneva ob pol treh popoldne.

d **Napad na kočevski vlak**. Preiskava glede roparskega napada na kočevski vlak je dognal, da je uradnik v oropnem ambulančnem vozu g. Franc Bratovž nedolžen in je bil zato izpuščen iz preiskovalnega zapora.

d **Novomeška porota** začne svoje jezensko zasedanje 19. t. m.

d **Na župnijo Čatež ob Savi** pride kot župnik g. Mihael Kmet, dosedaj župni upravitelj v Vel. Poljanah pri Ribnici.

d **V župnijo St. Lambert pri Litiji** pride kot župnik g. Karel Rupnik, dosedaj ekspozit v Konjščici.

d **Nov društveni dom** bo 18. t. m. blagoslovljen v Braslovčah in se bo na ta dan vršil obenem prosvetni dan za Savinjsko dolino.

d **Misijonar**, roman s slikami, nad vse mična povest, ki je pravkar izšla kot 5. zvezek Misijonske knjižnice, je razposlan vsem, ki so ga naročili. Zanimiva vsebina že na prvih straneh tako zajame bravca, da skoro ne more odložiti knjige, dokler ne izve, kako se v tajnih afriških pragzdih povest zaključí. Slike knjige zelo poživljajo. Cena knjigi je 15 Din. (Poština posebej.) Naroča se na naslov: Katoliški misijoni, Ljubljana, Tabor 12. — Knjižničarji naj oskrbe knjigo za knjižnice!

d **Za Krekovo proslavo** (ob 10-letnici smrti), ki jo prirede naša društva 8. in 9. oktobra, prinese 10. šte. »Vigredic«: deklamacije, dramatični prizor, snov za govor i. dr. Vigred izide že 25. t. m., da bo še dovolj časa za pripravo. — Toliko v odgovor vsem, ki povprašujejo po snovi za to proslavo.

d **Pristni želodčni liker »Florian«** izdeluje E. Kavčič. Oglej si tudi današnji oglas!

d **Opozorjamo na pristni malinovec** tvrdke A l k o. Več glej oglas zadaj!

d **Pomnilci!** Pralni prašek »Zenska hvála« razkroja nesnago.

d **Dr. Benčan Jos.**, specialist za ženske bolezni in porodništvo, bivši asistent ginekološke klinike v Parizu, ordinira v Josefinumu, Poljanska c. 16. - Tel. 28-13.

d **Pri prehladu, nahodu, vnetju v grlu, živčnih boleznih, trganju po udih** je dobro, če s pol kozarcem naravne »Franz-Josef« - grenčice poskrbimo za vsakdanje izpraznjenje prebavil. Po sodbi vseučiliških klinik se »Franz-Josef« - voda odlikuje pri povoljni uporabi po sigurnem delovanju. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim
TERPENTINOVIM MILON

d *Merkantilna banka* v Kočevju je prenehala ter je prevzela vse njeno premoženje in dolgove Zadržna gospodarska banka, ki bo imela sedaj svojo podružnico tudi v Kočevju.

d *Italijanska nagajanja*. G. minister n. r. Dušan Sernec se je obrnil na zunanjega ministra Vojo Marinkoviča v sledečih zadevah s prošnjo za takojšno od pomoč. Prebivalci občine Rateče imajo pašniške pravice na posestvu verskega zaklada v delu, ki danes pripada pod Italijo. Prebivalci iz Rateč, ki pasejo preko meje, morajo v zadnjem času plačevati take pristojbine, da so pašniške pravice postale iluzorne. Dvlastnikom v Hote-dršici otežuje italijanska oblast gospodarstvo stem, da uporablja neki italijanski gozdni zakon tudi za pašnike, zasebne in skupne. Niti grmovja ne smejo sekati na tem ozemlju.

d *Zdravnik dr. Stanko de Gleria v Kranju* vsled odpotovanja v inozemstvo v svrhu nadaljevanja študij več mesecev ne ordinira. Nadomešča ga dr. Pancé, okrožni zdravnik v Trzinu.

d *Umrl je* 9. sept. v Topoljah pri Selcih Anton Šolar, kmet, večletni občinski odbornik in zvest pristaš SLS. Bog mu dai večni mir!

d *Umrl je v St. Vidu pri Ptuj* tamošnji župni upravitelj g. Pij Vakselj v 66. letu starosti. Svetila mu večna luč!

d *Sprejem gojencev v kmetijsko šolo na Grmu* se ima zaključiti s 15. septembrom t. l. Po dosedanjih direktnih prijavih in po poročilih posameznih okrajnih glavarstev so za l. tečaj zimske šole vložene prošnje za vsa prosta in plačujoča mesta in bi bile nadaljnje prošnje za ta oddelek brezpomembne. Pravtako so zaključene že tudi prijave pri okrajnih glavarstvih za brezplačne učence celoletne šole. Opozorjamo pa, da je na zavodu še na razpolago do osem privatnih (plačujočih) mest v celoletni šoli. Ker je oskrbnina izredno majhna in znaša le 150 Din na mesec in ker ima celoletna šola znatne prednosti pred zimsko, priporočamo posestnikom, ki žele svoje sinove strokovno izšolati, da porabijo priliko in takoj, najpozneje pa do 20. septembra vložijo prošnjo po navodilih objavljenih v »Kmetovalcu« z dne 15. avgusta t. l., na ravnateljstvo spec. kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

d *Umobolni napadel zdravnika*. Dne 6. septembra je pripeljal neki posestnik iz Koprivnice svojega 21 letnega sina k okrožnemu zdravniku dr. Hudelistu v Brežice. Fant, ki se je ne nekako pred enim tednom zdravil v brežiški bolnici, je ušel domov in kazal znake duševne bolezni. Okrožni zdravnik dr. Hudelist, ki se je istega dne kot rezervni častnik v uniformi udeležil službe božje ob priliki rojstnega dne prestolonaslednika Petra, je v ordinacijski sobi na zofo položil sabljo, preiskal bolnika, ki bi omogočilo sprejem umobolnega fanta na Studenec. Fant, ki je stal dodaj mirno v sobi, je naenkrat šel k zofi, zagrabil za sabljo in z vso silo udaril proti zdravnikovi glavi. Zdravnik je prestregl udarec. Oče bolnika je zbežal iz sobe in tudi zdravnik se je moral pred zbesnelim obožroženim norcem umakniti iz sobe. Posrečilo se mu je, sobo od zunaj zakleniti. Prišlo je orožništvo in domača policija. Pred hišo se je nabralo kup radovednežev, ki so gledali, kako je bolnik razbijal s sabljo po šipah in jih vse zdobil. Po večkratnih poizkusih se je končno posrečilo, besnečega blaznika prijeti in zvezati. Oblekli so ga v prisilni jopić in ga spravili na varno.

d *Dve nesreči z motociklom*. Na državni cesti od Zgornje Polskave proti Mariboru je Avguštin Cvetko iz Nove vasi pri Mariboru na nekem ovinku hotel prehiteti neki ovinek. Pri tem pa ga je tako nesrečno vrglo v občestni jarek, da si je zlomil desno nogo in poškodoval levo oko. — Mariborski trgovec Albin Kosec pa je pri Framu zadel skupaj z avtomobilom mariborske požarne brigade ter dobil težke poškodbe na obrazu.

d *Zastrupljenje z gobami* v Rožni dolini, ki ima za posledico dva smrtna slučaja, je nastalo, ker je dotična družina zamenjala strupeni kukmak (glej Ante Begovo knjigo »Naše gobe« slika št. 21 in 21 a z užitnimi kukmaki slika št. 18, 19 in 20). Kdor ima Ante Begovo knjigo in primerja opis s sliko, nikakor ne more zagrešiti zamenjave, ker so opisi in slike za vsakega popolnoma jasni. Kratek posnetek iz Ante Begove knjige se n. pr. glasi: »Zanesljivi znaki, po katerih ločimo to strupenjačo od užitnih kukmakov, so sledeči: Lističi so vedno beli (pri užitnih kukmakih pa so rožnati ali rdečkastorjavi).

Kocen je pri tleh v obliki hruške odebelel ter tiči vedno v kožnati lupini. (Užitni kukmaki nimajo nikoli pri tleh take lupine). Meso je belo ter diši nekako po sivromem krompirju. Okusa ni baš neprijetnega, kar je že marsikoga zapeljalo. Rase v vseh gozdih in grmovju od rane pomladi do pozne jeseni. To je najhujše strupena goba, ki zahteva največ smrtnih žrtev (najmanj 90% vseh zastrupljenj po gobah). Zastrupljenje je posebno nevarno zato, ker začne strup delovati šele 12—20 ur po zaužitju, ko se je razlezel že po krvi, ter je pomoč navadno že prepozna. Kdor pazi na tu navedene znake in razlike, ne more zamenjati strupenjače z užitnimi kukmaki. — Slučaj v Mariji Devici v Polju se tiče zamenjave vražjega gobana v knjigi slika št. 3 z užitnim gobanom slika št. 1. Strup vražjega gobana deluje takoj po zavžitju, ako je blizu zdravniška pomoč, so smrtni slučaji redkejši. Lepa Ante Begova knjiga je najbolj zanesljiv vodnik za slovenskega gobarja, ne manjka naj torej v nobeni privatni in javni knjižnici. Šole in prosvetna društva naj si knjigo takoj omislijo. Cena je silno nizka in znaša za vezan izvod samo 50 Din, četudi nudi poleg popisa nad 70 tabel naših gob v naravnih barvah.

d *Ženska moda in koprive*. V avstrijski vasi Ratasche so se priselile nekatere dunajske letoviščarke. Oblačile pa so se tako, da so bile skoro nage. Domača dekleta, ki so se tega sramovale, so zbrale koš koprivskih šopov. Ko so se dunajske gospodične v nedeljo prikazale na glavni ulici, so jih dekleta obmetale s pripravljenimi šopki. Od takrat so se gospodične oblačile povsem dostojno. Ali bi ne bili ponekod tudi pri nas potrebni taki šopki?

d *Neumna šala*. Neki mediciner v brzovlaku Lipsko—Halle je peljal v kovčku anatomsko preparirano človeško glavo. Ponoči je dobil družbo dveh trgovskih potnikov. Mladeniči so pili in postali tako razigrani, da so pomolili glavo pred vrata sosednjega oddelka, medtem ko je vstopil vlak v predor. Neka gospodična, ki je potovala v tem oddelku, se je tako prestrašila spačene mrtvaške glave, da je dobila živčne krče. Padla je v nezavest, po obuditi pa je kazala očitno duševno zmedenost. Morali so jo poslati v Halle v norišnico. Oblasti so prijele šalivce in se bodo zagovarjali radi povzročitve težke poškodbe tujega zdravja.

d *Krvoločna oče*. V vasi Lačarak pri Mitrovi se je 50 letni kmet Jankovič že dolgo prepiral s svojim sinom. Pred par dnevi sta se radi neke malenkosti sporekla in oče se je tako razjezil, da je navalil na sina in mu z nožem razparal trebuh. Nezavestnemu je nato razrezal prsa in mu izrezal srce, ter šel na dvorišče k svoji ženi in ji ga vrgel pred noge, rekoč: »Evo ti srce tvojega sina!« Mati se je onesvestila. Nato so sosedje prihiteli na pomoč in predali zverinskega očeta orožnikom.

d *Velik požar na postaji Gračac*. Na postaji Gračac je nenadoma izbruhnil požar. Iskra iz lokomotive je zapalila barako, v kateri je bil shranjen les. Vse uradništvo tamošnje postaje je z veliko požrtvovalnostjo pričelo ogenj gasiti in posrečilo se jim ga je omejiti. Ker se nahajajo poleg goreče barake razni magazini

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Popotna pisma.

V.

Mnogo je zbranih bratov in sester in mladcev in orličev. In še narodnih noš in tam ob cesti in vrtni senci ostali ljudje — res veliko in od vse povsod: od Železnikov do obeh Lok in mimo njih v Poljansko dolino tja do Zirov. — »Krekov dom« je okrašen z vencem mlajši pred vrati stoje v zastavah. Lipa sredi dvora ob cesti pa meče svojo senco in svoj hlad in še vonj na vse zbrane, ki poslušajo besede orlovskega evangelija, katerega razlaga gospod v črni sukni z jasnim glasom in toplo besedo, ki bi rada šla tudi v srca onih, ki jih ni, od nikoder ni... In bi bila tista beseda potrebna mnogim izmed mnogih, vsa taka, kakor je bila govorjena in preprosto podana:

Časih so se zbirali na taborih naših dedov dedji iz strahu in vsi v trepetu pred sovražnikom, nepravičnim Turkom; zdaj taborimo mi sami v bridki zavesti iz življenja, da je naš sovražnik, ki se ga bojimo, v nas samih. In povem vam, bratje, da mu je ime iz slabe knjige vzraslo in je povedano v dveh besedah: alkohol — slaba družba. Zato taborimo in smo! Zakaj pisano je: daj mladim dobre družbe, rešil si ga slabe! Daj mu veselih dni in ur, da ne utegne misliti na tegobne in in bridke. Bridke? So. In bodo. Pisano je namreč tudi: iz slabosti je porojen človek in je slab in skušnjava vdan. In je pisano še to, da je najmočnejši izmed močnih tisti, ki premaga sam sebe ob vsaki minuti in na vsakem mestu. Tudi zato taborimo in iščemo navdušenja in moči iz sebe, da bomo eno in da bo držalo, kar vam za konec povem: Krotimo svojo slabost in nemoč in budimo močni v Gospodu! Zato smo Orli in bomo! Bog živi!

* * *

Ko pozdravi gospod župnik v svojem in še v imenu fare in cerkve in župan v imenu občine in vseh vasij in naših ljudi, — me dregne Jaka, da bi pozdravil še jaz. Nasmehnem se. In vendar grem potlej za hišo v poljsko pot in dalje po njej in nazaj in še enkrat tja, mimo kozolcev in poleg suhe struge potoka — ter zbiram in urejam za silo besede, ki bi jih bratom povedal.

Pismo sem tiste dni dobil iz Selc: »Radi Kreka zasluži ta dolina, da jo pozna sleherni

za bencin, je grozila velika nevarnost. Razen je tega je bilo na postaji nad sto vagonov, ki so bili natovorjeni z gorljivim blagom. Pri gašenju je več oseb dobilo lažje poškodbe.

d Sedaj, ko se pripravlja vinska posoda za bližajočo se vinsko trgatavo, bo marsikdo radoveden, koliko mu približno drži ena ali druga posoda. Opozarjajo se zato vsi oni, ki bi se zanimali, kako se najenostavnejše ugotovi prostornina posode z navadnim metrom, da se dobi v »Narodni knjigarni« v Ljubljani nalašč za to sestavljena »Tabela« (brzi računar) z natančnim navodilom in več primerov. Tabela stane 2 Din komad, s poštnino pa 3 Dni, ki se pošljejo lahko tudi v znakmah.

Slovenec! Iz njega gradim misli in besede, ki jih bratom in še drugim povem:

Pred dvajsetimi leti se je Orel rodil in nastopil svojo zmagoslavno pot, neustrašeno pot borbe in ciljev za načela in ideje Kristusa in za vero svojih očetov. Dvajsetletnico obhajamo letos, kar se je Orel dvignil in zaplaval svoj polet pod sinje slovensko nebo — k Solncu, k Svetlobi... Prečuden slučaj hoče, da nam v ta veselji jubilej pada tudi desetletna bridka obletnica, odkar ni več med nami moža, ki je zrastle in živel med Vami in je izpod zelenega Ratitovca in iz te doline pošiljal med svoj ljubljani narod novo razodetje svojega »Socializma«, ki je zdaj vsem nam podlaga in bo še. On je bil, ki nas je prvi zaželel in nas klical, ob zibelki stal in nam na pot besede za spremstvo zapisal: »Delajte tako, kakor so začeli vaši kaplani!« Iz skromnosti svoje ni pokazal nase, — pokazal je na tiste, ki so iz njega prvi doumeli resnico njegove parole: Začeti je treba, to je vsa skrivnost! In so zavihali ročave in zastavili lopato v trdo, še ne izorano ledino, da se je izoblikovala njiva slovenske kulture in izobrazbe kos za kosom... In Janez je zavriskal ves vesel in bi še bolj, ko bi se danes povrnil med nas. Ko bi videl, da se je čudovito namnožila sila oračev, ki danes vsepovsod rije in orje v slovenski rod. Zato je prav in bo vedno prav in lepo, da prihajamo v to dolino, ki mora in je in bo iz njegovega imena in v njegov spomin naša sveta zemlja in romarska pot postala. Da bo vsak Slovenec vedel zanjo in jo poznal in ljubil iz vsega srca in iz globine duše, tiste tople, duhovno vzgojene duše, ki jih je Evangelist pred očmi imel, ko je svoja dela gradil in pisal, pisal in gradil. Tako urajte, ob dvajsetletnici svoji sklenimo in med narod svoj in njegov ponesimo našega očeta ime, ki naj ostane v vseh Slovencih do konca naših dni in čez... in še posebno v nas, ki iz njegovih nauk iščemo resnic in se vzgajamo in rastemo, da bomo res kvas za bodoče rodove! Tako moramo in tako naj bo!

VACE PRI LITJI

Pri nas se je v nedeljo, dne 2. septembra po prvi sv. maši na trgu pred cerkvijo vršil volivni shod SLS. Na shodu je govoril občastni poslanec g. Hinko Lebinger z Litije. Shoda je udeležilo veliko število volivcev, ki so z zanimanjem sledili izvajanja g. poslanca. Na shod je prišlo tudi par pristašev SKS, ki so čutili potrebo, da s sarovimi medklici pokažejo svojo kulturo. Ugovarjali niso nobeni stvarni zadevi, temveč bruhali iz sebe samo grde osebne napade, kar pač ni za dostojne može, ki hočejo kaj veljati. Nad tem počeljem so se ljudje očitno zgražali. Mi te stvari le pomilujemo, ker s tem samo kažejo, da je njih stranka pri koncu in jim teče voda v grlo. Mi pa ostanemo zvesti SLS, ki je storila za ljudstvo več, kot vsa radičevska gospoda.

MOSNJE

Pred 16 leti je zapustil 13 letni Janez Zupan domovino. Šolal se je v Italiji, Franciji in Angliji. Zlat se je vrnil kot jezuit, doktor in mašnik. Ganljiv je bil sprejem, še bolj slovo, ki je prehitro prišlo. Samo petkrat nam je maševal, pa

je spet odšel v tužino, da se pripravi na ruski mišljen. Kako prijetno smo se imeli v njegovi družini po novi maši. Bili smo vsi eno. — Kako vse drugače je bilo na volivnih shodih SKS in SDS. Vplije prerekanje, grožnje, trgiranje sraje. Na shodu SLS v Radovljici smo bili vsi dostojni, čeprav nas je bila cela četa.

Z BLOK.

Na Blokah smo tako srečni, da imamo za župana moža, ki je pristaš SKS. Ta Mož ima precej respehta pri bloških volivcih. To je tudi v prvi vrsti vzrok, daje pri občinskih volitvah dobil precejšnjo večino nad SLS. Zmagali so seveda pod firmo »gospodarske liste« združenimi nasprotniki z nekaterimi našimi pristaši vred, ki so se valj premočili. Zanimivo pri tem je to, da so prej vsi dopovedovali, da tu ne gre za nobeno stranko, ampak izključno le za krajevne gospodarske interese. Kakor hitro pa so bile volitve končane, so zavpili samostojni in demokratije: Naša je zmagala! To naj si naši ljudje zapomnijo, da bodo vedeli, koliko je liberakem verjeti.

Bloški Orli imamo letos to srečo, da se nam člani drug za drugim ženijo. 5. septembra se je poročil že tretji v tem letu. br. Jernej Škrabec, predsednik našega odseka. Njegova delavnost in požrtvovalnost na vseh toriških katoliškega življenja in delovanja je splošno znana. Jaz bi s svojim slabim pisanjem njegovo delo le osenčil, zato kličem samo: Naj živi Bog našega predsednika in njo, ki mu bo družica skozi življenje!

DOL PRI LJUBLJANI

Rebit komunističen shod. Dne 5. septembra zvečer je bil napovedan shod komunistov v Klečah pri Lenčku. Kot govornik je nastopil dr. Tomež iz Ljubljane, ni pa mogel svoje govorniškega govora končati, ker so mu številni nazorni pristaši SLS onemogočili ter shod proti časovno izključili.

Pri tej priliki se je vsaj mišljenje nekaterih kleskih političnih prvakov pokazalo v očrni luči da ne bodo mogli v prihodnje več v kalnem ribariti. — Zvonec bohejo nositi in druge za voditi trije domisljavi, pa hudo zmešani može. Pri zadnjih občinskih volitvah so ravno isti osvajali neko neodvisno delavsko stranko, sedaj vsaj vemo, da so takrat le slepe mišji lovili in nerazno ne volivce.

Čudimo se le Lenčku, da daje svoj prostor za take stvari. Ne bo dobro zanj, če bodo v njegovi politični prijatelji začeli »delati« po komunističnih načelih.

IZ DOBRNICA.

Kakor drugod, smo tudi pri nas imeli gasilsko veselico, ki pa je bila povod velikim govornicam radi tega, ker ni bilo plesa.

Vsi pošteni Dobrničanje smo ponosni in veseli na naše gasilno društvo, da je imelo toliko poguma, da je priredilo veselico brez tistega »dirindajca«, ter nam priredilo res narodno zabavo, ki se je vršila tako lepo v redu. Le po tej polni naprej, pa boste imeli zaslonbo v ljudstvu.

STRANJE PRI KAMNIKU.

Požar. Ponoči, dne 30. avgusta, je pogorela v Slakovci, tik za žago kamniške meščanske korporacije Ferjanova hiša. — V noči 9. septembra pa je pogorel v Kamniški Bistrici hlev gonjarja F. Špinu. Zgorele so tudi krave in prašiči, kakor tudi ves letošnji pritelek. Ker je mnogo turistov uživalo v njegovi hiši gostoljubje in postrežbo v najvišji in najbolj nesebični meri, zato bodi zdaj v nesreči vsem prav toplo priporočan. Upamo, da ne zastoj. — Pri obeh požarih se sumi zlobna roka.

ZGORNJA BELA.

V nedeljo zjutraj so naznanjali plakati po predvidorski župniji, da bo shod Radičeve stranke v Preddvoru. Po sv. maši čaka v gostilni dr. Novak na pristaše svoje stranke, a glej ga spaka: nič peslušalcev ni bilo. Govorniku ni bilo treba hvale Radiča. Popoldne pa so prišli loviti volivce za svoj evangelij na Zgornjo Belo. Ker je bilo cerkveno žegnanje, je bilo veliko ljudi skupaj. V govoru za mizo se oglašali govornik, da začne s showom. Začel je kvaletiti Radičovo stranko, a je napeljal na hudi odpor zavednih vrlih pristašev naše stranke. Začeli so z vprašanji, zakaj ima njegova stranka na svoji listi za kandidata tudi dva Hrvata, ko imamo Slovenel sami dosti sposobnih vrlih mož. Najraje bi jih bil utajil. Delavci so ga vprašali, kje so oni zastopani v njegovi stranki. Zavedni vrli fantje iz Zg. Bele so ga tako prijemali, da mu je kar sapo zaprlo. Zjutraj v Preddvoru nič peslušalcev, na Bell zopet tek polom. Radičeva stranka je pri nas pokopana. Prav je tako, kaj bi mi volili Radiča, ki nas vidi samo pred volitvami, a drugače Slovencev ne mara. Belani pa smo le točki brezplačen cirkus v veliko veselje in zabavo vseh vaščanov in gostov. Bog živi SLS.

IZ ZUZEMBERKA.

Kdor ljubi zdravo mladost in pošteno veselje, ta naj pride v nedeljo, dne 18. septembra, popoldne v Zužemberk na odsekovno prireditvev orlovsko mladine. Začetek ob 8. Na sporedu telovadba, petje, godba, srečolov in še druge lepe reči. Videti boste življenje fantov-Orlov, ki še vedno navdušeno in vztrajno delajo, spoznali živahnost mladcev, ki bodo prvič stopili pred vas, okušali sravo veselje orliške duše in radost mladenk in peslušali pesem, ki jo mlada srca pojo. Kratek bo čas, a dal vam bo mnogo. Pridite!

Spored je naslednji: ob dveh kršč. nauk in litanije, nato sprevid na telovadišče. Ob treh telovadni nastop: 1. Proste vaje članic. 2. Proste vaje mladcev. 3. Proste vaje članov. 4. Proste vaje mladenk. 5. Za materjo, simbolične vaje. 6. Skupinske vaje članic. 7. Proste vaje orličev. 8. Skupine. 9. Orodna telovadba. Nato prosta zabava: šaljiva pošta, srečolov in petje. Sodeluje domača godba. Vstopnina: stojšče 2 Din, sedeži 4 Din.

PAPEŽI PRI OSILNICI.

Dražba gradbenih del za novo šolo pri nas 11. avgusta t. l. je končala s tem, da je občinski odbor kupil za šolo namosno hišo, v kateri je že sedaj bila šola od l. 1913. Ker je v tej hiši gostilna, se je moralo nekaj zgoditi: ali šola iz gostilne, ali gostilna iz šole. — Splošno se pa sodi, da je hiša preplačana za 20.000 Din (kupna cena je 80.000 Din), zlasti še, ker je združena z vzdrževanjem jezua na Čabranki. Ker se je pa zadnji dve leti vzorno varčevalo z občinskim denarjem, so že lahko spregleda, da se gre prodajavcem bolj na roko!

CRNUČE.

Odkritje in blagoslov spomenika v vojni padlim, umrlim in pogrešanim se vrši v nedeljo dne 18. septembra popoldne. Ob treh v cerkvi pete litanije, libera in darovanje za spomenik. Nato pred cerkvijo odkritje spomenika po majorju g. Colariču in blagoslov spomenika. Pevski zbor: Oj Doberdob. Deklamacija sirote. Govor g. Bonača. Pevski zbor: Vigred se povrne. Načrt za spomenik je naredil g. arh. prof. Vurnik, izvršil pa ga je iz kraškega kamna kamnosek g. Al. Vurnik iz Radovljice. Delo se je v vsakem oziru posrečilo. Na spomeniku je 35 imen. Vabimo okolišane in Ljubljance, da pridejo v nedeljo na

Razstava kmetijskih strojev.

V dneih od 17. do 25. t. m. se vrši v Ljubljani v prostorih ljubljanskega vele-sejma prireditvev »Ljubljana v jeseni«, na kateri bo združeno večje število raznih razstav. Med njimi bo najboljše kmetijska razstava, ki bo razdeljena v posamezne oddelke. Zelo zanimiv bo letos razpred strojev in orodja, ki jih potrebuje slovenski kmet za obdelovanje svoje zemlje in za svoj ostali kmetijski obrat. Ob tej priliki bodo kmetovalci imeli najlepšo priložnost za nakup vsega, kar potrebujejo v kmetijstvu.

Od dobrega stroja, oziroma orodja je posebno v kmetijskem obratu odvisna tudi kakovost dela, ki se ga z njim vrši in istočasno tudi uspeh ali pridelek, ki se z njim doseže. Zato tudi vidimo, da s'remi industrija kmetijskih strojev neprestano za tem, kako bi izboljšala stroje, da bi ti prvič čim bolj vršili namenjene jim naloge, drugič, da bi olajšali, spopolnili in pospešili človeško delo, in tretjič, da bi živini olajšali trud pri pogonu. To so glavni cilji, ki jih zasleduje že od nekdaj industrija kmetijskih strojev v zvezi s praktičnim kmetijstvom.

Pred nabavo orodja in strojev mora pa kmetovalec dobro preučiti, kaj je zanj najprikladnejše, kajti od tega je v veliki

črnuče, saj je to lep sprehod. Tudi vlak vozi na obe strani ob ugodnem času.

SMARTNO PRI LITLJ.

Volitve so pokazale, da SLS v Smartnem in Lititje ne samo trdno stoji, ampak celo napreduje in je najmočnejša postojanka v litijskem glavarstvu. Upoštevati moramo, da so v fari vasi, ki so dve uri in dalje od volišča oddaljene. Čast našim zavednim zaupnikom in pristašem, da so storili vse, da je bila udeležba tako velika namreč 85% in zmaga častna. SLS je dobila nad 75% oddanih glasov. Dobijo se še nekateri, ki se volitev sploh ne udeležijo in ne pomislijo, da s tem sami sebi škodujejo; tudi te bo treba prepričati o potrebi udeležbe, da bo drugič zmaga še sijajnejša. Pucelj je dobil nekaj glasov več po zmoti volivcev. Volitve so pokazale, da so se demokrati pri zadnjih občinskih volitvah varali, ko so prištevali sebi 177 glasov. Nazadovali so za 99 glasov. Tudi z ozirom na skupščinske volitve so nazadovali posebno še, če pomislimo, da je z njimi glasovalo precej delavcev, katerih skrinjice so zato ostale prazne. Kaj jih je k temu nagnilo? Menda ne skrb Žerjava za delavstvo. Edini razlog, ki jih je vodil in jih veže na demokratsko stranko je moral biti ta, da je ta stranka sovražna cerkvi in veri; pač posledice branja brezverskih časopisov. Res pomilovanja vredni so vsi, ki še niso izprevideli, kako so glasovali za SDS izubljene in oddani v lastno škodo, in da morejo prebavljati tako hrano, kot jo pripravlja »Jutro« in »Domovina«. Kje so demokratski glasovi doma, vemo vsi. Ljudstvo bo moralo tudi v bodoče še zavedneje delovati in govoriti, da se tudi ti spametujejo in pridružijo. V združiti je moč.

Stiskalnice in mlinci za sadje in grozdje, kolli za žganje

po najnižjih cenah pri **FR. STUPICA, LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 1.**

meri odvisna dobičkanosnost njegovega obrata. Preden se torej odloči za nakup kakega pluga, brane ali kakega drugega stroja, je priporočljivo, da si ogleda več takih predmetov in po možnosti pri več trgovcih. Tam, kjer dobi najboljše jamstvo, da bo stroj za njegove razmere najprimernejši, ga bo tudi nabavil. Na tak način bo lahko vsak kmetovalec dobil tisto, kar je zanj najprimernejše.

Za nakup orodja in strojev pa ni boljše prilike, kakor so ravno kmetijske razstave, ki se redno prirejajo v zvezi z razstavo strojev in drugega orodja. V naprednejših državah so že tako daleč, da imajo vsako leto spomladi in jeseni obširne kmetijske prireditve, na katerih zavzemajo največ prostora ravno kmetijski stroji. Tja prihajajo kmetje iz vse države in si izberejo ono, kar potrebujejo in kar jim je najbolj po volji. Tu se jim nudi prilika, da vidijo od enega in istega orodja več vrst, da presodijo, katera vrsta je zanje najprikladnejša in po potrebi tudi najcenejša. Tudi pri nas se bodo morali posestniki privaditi temu načinu nabave strojev, kajti samo tako bodo prišli v posest najboljšega in najcenejšega blaga.

Letos se bo kmetovalcem v Sloveniji prvič nudila prilika, da si na kmetijski razstavi ogledajo in seveda tudi nabavijo potrebne stroje, ker bodo razne trdke razstavile to blago v večjem obsegu. Tako bodo tu razstavljeni za slovenske zemlje najprikladnejši in splošno vpeljeni Sackovi plugi raznih velikosti in vrst, plugi obračalniki, vinogradniški plugi, kultivatorji, okopalniki, osipalniki, izruvači za krompir, planeti za okopavanje in drugo slično zemljedeljsko orodje. Dobile se bodo tudi razne njivske in travniške brane, sejalni stroji, razne vrste mlatilnic, čistilniki za žito, veterni mlinci, Heidovi in drugi trijerji, nadalje slamoreznice, reporeznice, koruzni robkači, sadne in grozdne stiskalnice in mlinci ter razni drugi stroji in orodja. Raznovrstnost razstavljenega orodja in strojev bo zelo velika, tako, da si bo lahko vsak posestnik nabavil vse, kar potrebuje.

Naši kmetovalci pa bodo z veseljem porabili to priliko, da pridejo na to razstavo si nakupijo, kar potrebujejo. S tem si bodo prihranili mnogo potov, stroškov in bodo gotovo najceneje prišli do dobrih strojev in kmetijskega orodja.

Kako odstranite iz perla rjaste madeže?

Rjasti madeži se močno odrgnejo z mešanico iz citronovega soka in soli in splaknejo s toplo vodo. Nato se dotične dele namili s milom ter ponovno temeljito izpere. Pomnite, da pri tem lahko uporabljate samo »GAZETA« MILO.

Kmetijska razstava „Ljubljana v jesene“.

Letošnja pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« bo obsegala zlasti naše kmetijstvo v trgovskem smislu. Razstavljeni predmeti, bodisi kmetijske potrebščine kakor tudi pridelki, bodo ne samo na ogled, ampak tudi na prodaj. Kmetovalci si bodo lahko nabavili stroje, orodje in razne druge priprave, mešani pa sadje, zelenjavo, med, maslo, sir, vino itd. Celotna kmetijska razstava bo razdeljena v več oddelkov: strojni oddelek, sadni, zelenjadni, mlekarški, čebelarški in vinski oddelek. Nadalje bo in tudi vrtnarski oddelek. Njega priredi ljubljanski vrtnarji, in kotirojsko društvo priredi v zvezi s Kolovrjati razstavo plemenitih konj v zvezi z veliko jahalno in vojaško dirko.

Mlekarški oddelek nam bo pokazal razvoj mlekarke industrije v zadnji dobi. Mlekarstvo v Sloveniji se razvija v znamenju sirarstva. Za maslo je konzum pri nas še bil, mleka pa ne moremo izvažati v tujino, ker ga ima to samo dovolj. Ostane torej to podelava v sir, ki ga lahko še veliko množine spravimo v promet. Vendar ostajajo danes ljudje že izbirični in zahtevajo le dobro blago. Na tej razstavi bomo videli, kaj premorejo naši sirarji. Udaležba obeta biti zelo častna, kajti že veliko sirarn se je prijavilo, ki bodo poslali po nekoliko hlebov svojega sira na razstavo. Vsak obiskovalec sejma si bo tudi lahko izbral in okusil razne vrste sira, masla in drugih mlečnih izdelkov, obenem pa tudi lahko kupil, kajti prodajalo se bo na debelo in na drobno. Namen razstave mlečnih izdelkov je ta, da pokaže dosedanj napredek na polju sirarstva in mlekarstva, obenem da dá potrebno vzpodbudo za nadaljni razvoj te važne gospodarske panoge.

Sadni oddelek bo pokazal, kaj nam je dala letošnja sadna letina, privabila bo kupce in prodajalce in oživila sadno kupčijo. Razstavo naj poda tudi vzgled, katere vrste jabolk so najbolj pripravne za namizno sadje in kupčijo in kako je pripravljati in vlagati sadje v zaboje. Vsak se bo tudi poučil o vrstah različnega sadja, ker bo vse razstavljeno na drobno, pa tudi na debelo in vsak si bo lahko nabavil potrebne sadja za zimo ali za jesen. Sadni oddelek bo najbolj obsežen in bo privabil tudi mnogo inozemcev, ki upajo na njem skleniti večje kupčije za izvoz sadja.

Čebelarški oddelek. Kjer so razstavljene razni kmetijski pridelki, tam tudi ne sme manjkati čebelarstva. In, hvala Bogu, letos so si tudi čebelarji nekoliko opomogli od zadnjih dveh hudih let ter bodo pokazali, kaj so jim pridne čebelice zbrale. Na čebelarški razstavi bo razstavljenega precej medu in voska, satovja, pa tudi raznega čebelarstva orodja in panjev. Vsak si bo lahko nakupil bodisi potreben med, satovje ali orodje. Ljubljanske gospodinje so se že dogovorile, da pridejo na to razstavo kar z lonci, ki se jim bodo napolnili z medom.

Vinski oddelek ne sme manjkati na nobeni naši prireditvi. Razstavljeno bo vi-

no v steklenicah in se bo točilo po kozaricah, da bodo obiskovalci spoznali razne vrste slovenskih vin iz Kranjske in Stajerske. Tudi gostilničarji bodo prišli na svoj račun, ker si bodo lahko že tu naročili potrebno vino.

Zrna.

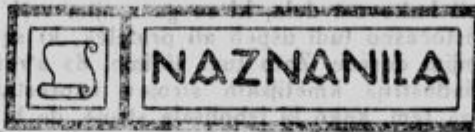
Pazi, da si pri sosedu bolj kot pri sorodstvu v ogledu; ko sorodstvo te pusti, on na strani ti stoji.

Ni večje je norosti kot se s sosedom bosti.

Čumnjeje je ni reči, kot kazati se, kar človek ni.

Če čakal boš, da reče: »Dostil« je gledal boče že pri kosti.

Če imaš hlapcev šest pri skledi, nikdar jim ni večerja v redi.

n *Breznica*. V nedeljo 18. t. m. popoldne bomo pri nas slovesno blagoslovili naš novi »Društveni dom«. Naši marljivi »kulturniki« so z vso vnemo na delu: fantje pomagajo s konji in vozmi, dekleta pletejo vence da je veselje. Obenem so vrši tudi orlovska telovadna akademija, pri kateri soduje godba kat. del. društva z Jesenje. Nikomur ne bo žal kdor pride ta dan pogledat na Breznico.

n *Ljudski oder* v Šmartnem pri Litiji otvori letošnjo sezono v nedeljo, 18. t. m. z dramatično predstavo »Bele vrtnice« — ob treh popoldan.

n *Shod na žalostni Gori pri Mokronogu* bo v nedeljo 18. septembra.

n *Bivši salezijanski gojenci in oratorijanci* se vlnudno vabijo na redno letno zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo dne 18. septembra na Rakovniku. Ob devetih sv. masa, nato zborovanje in skupen obed. Popoldne priredbe bivši gojenci v seloigro »Zgubljeni nečak«. Pridite vsi in prijavite se čimprej ravnateljstvu zavoda, da se zamore pripraviti zadostno število kosil!

n *K Sv. Jošta nad Kranjem!* V nedeljo, dne 18. septembra bo tukaj romarski shod, največji v ltu, vpoščenje žalostne Matere božje na svetih stopnicah. Služba božja bo ob šestih in devetih. Spovedovanje v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj. Častilci Marijini, pridite v obilnem številu!

n *Živinska razstava*. Dne 22. septembra t. l. ob pol 9 se vrši v Šmarjeti pri Rimskih toplicah na sejmišču razstava plemenske živine muredolske pasme članov kmetijskih podružnic laškega okraja. Razdeljenih bo okrog 70 denarnih nagrad. Glavni namen razstave je pospeševanje izključno muredolske govedi v tukajšnjem okraju.

n *Izgubila se je* v četrtek 8. hranilna knjižica na ime Martin Drečnik, in večja vsota denarja. Izgubila se je na poti s Črnuč na Šmarno goro in nazaj do mostu. Ker je za izgubitelja izguba težka, se prosi, da pošten najditelj vrne vse proti nagradi na županstvo Mekinje pri Kamniku.

Edino najboljši **Šivalni stroji in pletilni švic.**

„Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le **Jos. Petelinca** **Gritzner, Adler** Najnižje cene! Tudi na obroke! **Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

Meh za smeh.

Napačno sočutje. Mati je pripovedovala sinku o trpljenju prvih kristjanov. Da bi fant bolje razumel, kar mu je povedala, ga je peljala v nedeljo v galerijo, kjer je bila umetniško dovršena slika, ki je predstavljala, kako so divje zveri trgale uboge mučenike. Dečko je sliko nekaj časa motril, nato pa pričel na ves glas jokati. Ko je mati videla, kako je slika sinku presunila, ga je pričela tolažiti, toda brez uspeha. »Mama, mama,« je stokal ter kazal na sliko, »poglejte, tam v kotu stoji mlad lev, ki ni nič dobil!«

★

»Ne, obraza si pa že ne pustim umiti,« je kričal Francek ter se na vse pretege branil. »O ti grdoba ti,« ga je kregala stara mati. »Ko sem jaz bila majhna deklica, sem si vedno rada obraz umivala.« — »Pa sedaj pogledite, kakšen je od samega umivanja,« se je odrezal Francek.

★

Madževanje. Sodnik: »Dozdeva se mi, da sem vas že nekoč videl.« — Obtoženec: »Seveda ste me, vašo hčer sem poučeval v petju.« — Sodnik: »Pet let težke ječe.«

★

Nobene spremembe. »Dokler ni bila poročena, je vedno gledala, od katere strani bo prišel mož.« — »No, in sedaj?« — »In sedaj, ko ga ima, pa tudi vedno gleda, od katere strani bo prišel.«

★

»Mama,« je vprašal Jakec, »ali sem jaz kdaj imel bratca, kateri bi bil padel v mlako?« — »Ne, čemu pa vprašaš?« — »Veste, danes zjutraj sem gledal v mlako, pa je ravno tak obraz gledal iz vode kot je moj.«

★

Odkritosrčen dečko. Mati: »V omari so bili trije kosi potice. Mirko, kako je to, da sta sedaj samo dva kosa?« — Mirko: »Bilo je tako tema, da onih dveh kosov nisem videl.«

★

Praktično. »Da, prijatelj, bil sem ravno na tem, da bi poročil staro grofico, ko sem zvedel, da vsako leto izda okoli stotisoč dinarjev samo za šiviljo.« — »No, in kaj pa si potem naredil?« — »I kaj neki, šiviljo sem poročil.«

★

Ni čuda. »Zdravila sama vam ne bodo nič koristila,« je rekel zdravnik nekemu bolniku, »pač pa morate popolnoma spremeniti vsakdanje življenje. Pojdite v miren kraj na deželo, hodite zgodaj spat, pijte dosti mleka in kadite samo po eno cigaro na dan.« — Čez mesec dni je bolnik zopet prišel k zdravniku. Bil je popolnoma spremenjen in zdravje mu je bilo brati raz oči. Zdravnik je bil zelo zadovoljen z njim. »Da, gospod doktor, vaš nasvet je bil izvrsten. Hodil sem zgodaj k počitku in se v vsem ravnal po vašem nasvetu. Samo toliko vam rečem, da me je spočetka cigara, katero ste mi predpisali, skoraj zadušila. Ni nobena šala v mojih letih se vaditi v kajenju.«

LISTEK.

Kako je Kovačev Florjan snubil.

Po solčni beli cesti hiti mali voz »zapravljivček«. Mladi voznik drži brezbržno vojkve v rokah. Poleg njega sedi majhen, bled dečko, skrbno zavit v debel, zelen resast koc. Z razumnimi, preišljajočimi očmi gleda otrok prijazno, pomladno pokrajino, dočim mu voznik tu in tam razlaga, pripoveduje in z bičem pokaže po polju in travnikih.

»Vidiš, Stanko, tam je njiva za naš krompir. Povolico smo je včeraj preoral.«

»Ali je bilo veliko ogercev in bramorjev, oče?«

»Ne vem, so vse vrane in kavke pobrale. Ali vidiš tam-le malo, belo kapelico?«

Stanko prikima: »Čigava pa je?«

»Sv. matere Ane; njena slika visi v kapelici. Ko se bova mimo peljala, jo moraš dobro pogledati. — Ko je tvoja mama še živela, jo je vselej okrasila z zelenjem in cvetjem, ko mi je prinesla kosilo na polje. In vsako jesen je šla na božjo pot k sv. Ani, daleč tja čez one hribe.«

Deček se je vzpel na vozu, da bi bolje videl. »Že vidim,« je veselo pritrtil. »In hiše so okoli, pa v vseh je videti luč.«

»Podnevi, misliš?« je odkimal oče in se zasmejal.

»To je pač solnce, ki se v oknih ozira.«

»A ja,« je pritrtil Stanko in čez malo časa vprašal: »Ali greva tja iskat novo mamo?«

Oče je stresel z glavo. »Ne, ta stanuje bliže tu-le v tejle vasi.« In se je naslonil nazaj na vozu. Njegove oči so iskale vas in hišo, kamor je bil namenjen. Danes mora pri Novakovih izpregovoriti odločilno besedo. Tam ga pričakujejo, ker je bil že večkrat v Ančok, domačo hčerjo v pogovoru. Ančka mu je tudi čisto všeč, vesela je in živahna, prijazen, dober obraz ima, v okviru lepih plavih las. Dobro ve Kovačev Florjan, prav za prav mladi kovač, da bo imela Ančka lepo doto in ker mora že radi otroka misliti na novo mater in gospodinjjo, res ni pametno, da se tako obotavlja z odločilno besedo. Saj vendar ve, da so mu pri Novaku naklonjeni.

In vendar — mnogo ga je stalo, preden se je za to odločil! Pa vnovič razmišlja o značaju svoje izvoljenke, ki ga istočasno privlačuje in odbija. Njena vedna veselost in razposajenost ga včasih prav boli. Nezmožna je resnemu pogovoru slediti. Prav dobro ve Florjan, da ji o smrti prve žene ne sme niti omeniti. In to bi še ne bilo najhuje. S pogledom se je dotaknil poleg sebe sedečega otroka. Kljub debelim rutam in kocem, v katere je zavit, se vidi njegova telesna zaostalost in okrivljena hrbtnica. Edini njegov sin, drag spomin na pokojno ženo — pohabljenec. Lepo in zdravo dete je prišlo na svet; po nekaterih mesecih je padlo neprevidni dekli s skrince, kjer je kobacalo, na tla. Od tedaj je bolehalo, ječalo cele dneve. Dekla je iz strahu zamolčala nesrečo in ko je obstala, priznala, je bila že vsaka zdravniška pomoč brezuspešna.

Florjan je ob teh žalostnih spominih zatislil oči. »Očka, ljudje te pozdravljajo, ti pa nič ne rečeš,« ga je čez čas opomnil otroški glas poleg njega. Florjan je za hip pogledal in odzdravil ljudem, ki so šli k desetih maši; kmalu pa je zopet izgubil nit resničnega življenja in je zopet razmišljal. Ali je pač Ančka prava zanj, zanj, ki ga je nesreča tako izpremenila? Ali bo znala biti, vedra, vesela, razposajena in poskočna, tudi potrpežljiva mati njegovemu otroku? Ali ga bo znala vzgajati nežno in prizanesljivo, siromaka »zaznamovanega?«

Težka in važna vprašanja, ki jim bo šele prihodnost našla odgovora...

Ze je zavil voz v vas. Po vaški cesti je moral bolje paziti in to ga je iztrgalo iz njegovega razmišljanja. Ko je zavil na Novakovo dvorišče in je konja in voz prevzel veliki hlapec, je priskakala Ančka, kakor pravi pomladanski dan po stopnicah in je njega in otroka glasno in smeje se pozdravljala. Izginili so vsi prejšnji Florjanovi pomisleki. Se nasmehnil se je radi njih. — Svetnice pa mu tudi ni treba za ženo! Polagoma in pod njegvoim vplivom bodo vse kakor izginile Ančkine napake, o katerih je pravkar razmišljal. In s fantom se tako dobro razume! Prav zaradi tega jo je še posebej opazoval in je videl, kako je Ančka vzela Stanka raz voz, ga razvila, popravila lase in ga pobožala po licih. Kaj pa naj še več zahteva?

V tem in takem je peljala Ančka oba gosta v hišo.

Za mizo, prav pod križ in pod novo podobo Srca Jezusovega sta se morala vsesti. Ančka je vodila ves pogovor; govorila, pravila in klepetala je o tem in onem, spravila je Stanka na koleno, da je jahal, skrivaj pa je gledala na uro. — Da bi vsaj starši že prišli iz cerkve; tako je naveličana tega pohabljenega otroka! Nič več se že ne more ukvarjati z njim; saj jo pa tudi gleda s svojimi resnimi očmi, kakor bi jo hotel prodreti.

V tem trenutku je vstopilo že ne več mlado, preprosto, a čedno oblečeno dekle. Prinesla je kruh in prašičevega mesa in je razpostavljala po mizi. Prijazno a boječe je pozdravila gosta. Ko ji je Florjan ponudil roko v pozdrav, je vidno zardela in se je hitro obrnila k otroku in ga prijazno pobožala po laseh in licih.

»Vzemj ga s seboj v kuhinjo, Jerica,« je rekla Ančka. »In pokaži mu mlade piške, to ga bo gotovo veselilo.« »No, Stanko, le pojdi z Jerico,« se je obrnila k otroku, vidno zadovoljna, da se ga znebi.

Prav nič se ni branil Stanko, dasi se je tujih ljudi vedno bal. Vesel in z vidnim nasmehom je gledal Florjan za njima. Prijazen in zadovoljen pogled pa je prav tako lahko veljal Jerici, kakor tudi Stanku. Ančka je to čutila in je nevoljno rekla: »Jerica vsa zardi, če jo le kdo nagovori. Ali ste videli? Prismođa, misli, da vsak opazi njeno znamenje na bradi. — Saj je prav za prav škoda, da je tako pokvarjena na bradi; drugače bi ne bila napačna.«

Mladi gospodar jo je začuden opogledal. Saj mu je bila znana Jeričina zgodba. Kot sirota je prišla k Novakovim in je bila prav ljubezniv in vesel otrok, preden se je pripetila nesreča. Z vrelim mlekom se je oparila, ki je stalo v skledi na robu mize. Več mesecev je ležala potem v hudih bolečinah. Končno so se pozdravile opečene rane, a grda, rdeča brazgotina po bradi in vratu je ostala.

Pa ne samo po zunanje se je Jerica spremenila, tudi čuvstveno je postala čisto druga. Resna in tiha, vase zatopljena je bila po nesreči, dočim jo je bilo prej samo veselje in smeh. V grenkih solzah jo je našla nekoč Novakovka pred koscem ogledala, ki ga je nekje našla.

Vmes je preteklo nekaj let. Jerica je pri Novakovih bila dobro preskrbljena z delom, dobrosrčna gospodinja pa ji je nadomeščala mater. Njena bodočnost se je videla na ta način skromno zagotovljena. Vdala se je v svojo usodo, odpovedala se je prostovoljno marsikateremu mladostnemu veselju in se je zvesto, a vedro držala svojih dolžnosti. Brez vse nevedljivosti je videla, kako se lepo razcvita domača Ančka; rada ji je odstopila najlepše vršiče rožmarina, kadar je bilo treba šopkov, skrbno jo je ogledala, če je dovolj lepa, ko je šla na prvi ples.

Nihče ni mogel niti slutiti, kako se je tiha in skromna Jerica branila nepoklicanemu nagljenju do moža, ki je danes najbrž tu kot snubec lepe Novakove Ančke...

Razno.

5350 km na kolesu. Francozi pričelijo vsako leto kolesarsko dirko okoli vse Francije, po nepreglednih ravninah in čez 2000 in visoke zasnežene prelaze. Cast, ki je del žen zmagovalec, je največje odlikovanje, ki ga more kdo na Francoskem dobiti. 5350 km je ta dirka dolga, cel mesec traja, vsak dan jo zasleduje po časopisih samo na Francoskem najmanj 10 milijonov ljudi. In tudi drugod jo zasledujejo. Letos je zmagal mladi Luxemburžan Frantz, vozil je vsega akupaj okoli 200 ur.

Kemalia. Kakor so prekrstili Petrograd v Leningrad, tako so prekrstili Rusi celo vrsto drugih mest; in celo narodom so dali druga imena. Turki jih v marsicem zelo posnemajo in so jih začeli tudi v tem. Staroslavni Bizanc, ki se je imenoval po drugem njegovem ustanovitelju Konstantinopol, jim ne ugeja več. Ker se njih predsednik imenuje Kemal, bodo prekrstili tudi Konstantinopol in mu bodo dali po njem ime Kemalia. Mi pravimo temu mestu Carigrad, kar so stanovali v njem cesarji, oziroma cari.

52 ur v zraku. Pred 18 leti sta prišla v Evropo dva Amerikanca in sta letala z aeroplanom okoli, kar se je zdelo takrat še nekaj posebnega. Ostala sta v zraku 1 uro in 35 minut. Kmalu za njima je letel Francoz Farman že 4 ure, leta 1913 neki Nemec že 14 ur itd. Po vojski so prišli že na 36 ur, in letos sta ostala Amerikanca Chamberlin in Aotta v zraku neprestano 51 ur in nekaj minut. Pred par tedni so ju pa Nemci prekosili in sta bila Nemca Risticz in Edzard brez prestanka v zraku 52 ur in 11 minut. Tako hitro moderni čas napreduje.

Jadrenice bodo počasni izginile iz prometa; samo v posebnih slučajih jih bodo še obdržali. Nedavno je prišla neka jadrenica iz Avstralije na Irsko v 88 dneh; to je že zelo veliko. Parnik vozi to pot okoli 40 dni, aeroplan bo vozil približno en teden, s poštiti vred.

Velik požar na Poljskem. Otroci se ne smejo igrati z vžigalicami! To naj bi si zlasti zapomnili dobro na kmetih. Nedavno so se igrali otroci na Poljskem z vžigalicami, zanetili so požar, in je pogorelo 30 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji in z večino letošnjega pridelka rži. Škoda je ocenjena po naših na 25 milijonov dinarjev.

Florjan se je po neprimerni Ančkini opazki o Jeričini brazgotini vidno spremenil. Kakor da nekaj važnega preišlje, je bil vedno bolj tih in je na marsikatero Ančkino vsiljivo vprašanje napačno odgovoril. Njeno abotno kramljanje mu je bilo vedno manj všeč in kar oddahnil se je, ko se je gostobesednica dvignila, da gre v kuhinjo pogledat radi kosila.

Stekla je po veži v kuhinjo. Vrata so bila odprta in Jerica je pravkar pripravljala testo za žličnike, ko je planila Ančka v kuhinjo. Stanko je sedel ob kraju mize in je zaupno gledal Jerico in ji rad odgovarjal, dasi je bil sicer proti tujim ljudem tih in plah.

Ančka se je vsa rdeča vsedla na drugi konec mize: »No, hvala Bogu! Sedaj vsaj lahko govorim, kakor sama hočem. S tem človekom, tam v hiši, ni za shajati. Eno uro že sediva sama in še zdaj ne vem, pri čem sem! Takega nerodneža pa še ne! Če danes ne bo odločno povedal, ga pač ni treba več k hiši. Me je že potrpežljivost minila! Kakor ploha se je vilo vse to iz ust.

»Ne tako glasno, Ančka! jo je opomnila Jerica in namignila proti otroku.

»Ah, kaj me briga paglavci! Dosti hučo, da je ta pokveka tu! je bevsknila vnovič.

Nehote je objela Jerica otroka z eno roko, z drugo ga je gladila po laseh, ker mu je šlo — vsaj na pol je razumel Ančkine besede — na jok. Z žalostnimi očmi je pogledala jezno Ančko, z božanjem pohabljenega otroka pa je hotela vsem Ančkinim hudim besedam odломiti ost, da ne bi otroka ranile. »Kako neki moreš tako govoriti? Saj je čisto prijazen otrok in on — oče, je tudi dober človek. — Le poglej, kako prijazne oči ima! Imej vendar malo več potrpljenja in sočutja! — Mene bi prav zares ve-

selilo, če bi mogla revežu, ki je toliko prestal, na kakšen način pomagati. Toda s samo šalo in smehom še ni opravljeno. Ti sploh ne bi smela toliko o sebi govoriti, kadar si ž njim skupaj. Pusti, da tudi on govori! Pa se mu bo srce odprlo in samo po sebi bo prišlo do tega, kar zdaj s silo zahtevaš.«

»Kako si pa brihtna, se ji je rogala Ančka. »Le kar zase ohrani dobre nasvete! Že sama vem, kako naj se obnašam. Sploh pa, ker tako lepo govoriš zanj — morebiti pa sama misliš nanj? Ha, ha.« In je stopila tik pred Jerico in jo je gledala s sovražnimi očmi ter potem nadaljevala: »Vsa si rdeča, to je sumljivo! A toliko ti rečem: zbij si ga iz glave! Tega si že jaz ohranim. Lep fant in zraven bogat! Bi bila pač največja neumnost, če bi ga pustila! In svesta si svoje zmage, je odrftotala iz kuhinje v vežo. Pa je prezrla, da je isti hip kot ona iz kuhinje stopil nekdo iz veže v hišo...

Med tem časom je sedela Jerica vsa onemogla, kakor okostenela v kuhinji. Prvič v svojem življenju je pozabila na svoje dolžnosti. Na ognjišču je pogorel ogenj, a ni niti opazila. Naslonila se je na mizo in podprla glavo ter mislila, razmišljala. Se so ji zvene le trde, brezobzirne Ančkine besede v ušesih in srce se ji je krčilo od bolesti.

Kaj bo, če Florjan — nič hudega sluteč — danes zasnubi Ančko? Zakon s tem sebičnim dekletom pomeni za Florjana novo nesrečo. Ali ni njena dolžnost, da ga opozori na to? — Premišljala je o tem in glasno zavzdihnila. Bolj in bolj pa je čutila, da bi z vsako besedo, ki bi jo spregovorila v tem oziru, izdala svoje srce. Kaj pa bi Florjan potem mislil? Ali bi je ne zaničeval zaradi njene slabosti? Lahko bi celo msilil, da zaradi lastnega dobička grdi Ančko. In če bi ji niti ne verjel? — Ne, ne; ne sme govoriti ž njim o tem!

(Nadaljevanje.)

Načete citrone ali limone se dosti dalj časa obdržijo, če jih tako obesiš, da visijo s prerezano stranjo navzdol. Sok citrone napravi tam tenko kožico, ki varuje citriono pred nadaljnjim osušenjem.

Poskušnja mleka. Če hočeš vedeti, ali je mleko z vodo pomešano, vtakni navpično noter jekleno pletilno iglo. Če ostane mleko gori, ni voda notri, če pa ni mleka na igli, je pa gotovo voda notri.

Krompir ostrgaj! Mlad krompir moras ostrgati, ne lupiti. Pet minut prej ga daj v toplo vodo, v kateri je raztopljen majhen košček sode, po čem videla, kako se koža hitro odluči.

Turščina v latinici. V Rusiji je okoli 20 milijonov turškotatarskih plemen, ki pišejo z arabskim alfabedom. Od letošnjega septembra naprej bodo pa po vseh šolah, časopisih in knjigah pisali z latin-skim alfabedom in ne več z arabskim.

Pomirljivo. Gost ob jezzeru: »Najamem čola za eno uro, pa ne vem, kdaj moram nazaj, ker nimam ure pri sebi.« — »O, le brez skrbi bodite, kadar bo čola poln vode, bo pretekla ravna ena ura.«

Minka Rožnik:

Spomini.

Ratitovec, 18. avgusta 1927.

Ti, Janez — tudi jaz bi rad videl Palestino! Varuj mi faro, pa grem! — O, zakaj pa ne — kar pojdi! Bom že pasel tvoje ovce. Dogovorjeno — storjeno.

Spominjam pa se še prav dobro, kako smo odšli tedaj na Ratitovec pod vodstvom dr. Kreka.

Neizmerno hrepenenje po planinah me je gnalo in sililo, da nisem odnehala prej, da me je družba vzela s seboj.

Saj ne prideš »knof malic — ostani doma »Mec — previsoko je zate! Tako so mi prigovarjali in odsvetovali.

Jutranja zarja krvavo rdi — slabo vremensko znamenje — kljub temu se odpravljajo. Lepo število je zbranih — vsa v strahu čakam odločitve. — Pa glej! — »Duša zlata — dr. Krek se zavzame zame. »Naj gre z nami; jo bomo pa nosili, če treba, saj nas je dosti!»

Kako naj opišem svoje veselje, svojo hvaležnost in vznihčnost. Najraje bi objela tega dobrega gospoda. Moje srčne želje, nepopisno hrepenenje priti na Rakitovec, se uresničitjo. — Kaj mi mar trud — gori bom!

»Zdaj pa le korajžno, deklitice pravi g. doktor. Da, ubogi deklit — saj si še nisi mogla predstavljati, da tvoje nožice še niso dovolj utrjene za to pot.

Dobro, da ni strička doma — on te pač ne bi pustil — sem premišljevala grede. Njegov namestnik »duša zlata« razume otroško srce bolj, kakor strogi stric.

Do Potovč je šlo dobro. Pri mežnarju se pa

itak malo odpočijemo in šlo bo tudi naprej dobro; kajne, Mec — me okorajži nekdo.

O, to pa ne bo šlo, ne! Ta nima nič nahrbtnika! Ti bomo že dali! Vsi enako — se oglasi eden izmed turistov in kriči nad nekim Poljakom, vinokošolcem. Boš nesel pa culo krompirja od Prtovč naprej; ga že dobimo pri mežnarjevi mami. Hudomužnež se res usmilil in ga obremenil s culo. Kdo je bil ta navihaneč, ne vem več. Kojar obsodim, bi se zgovoril na drugega. Nositi je revček le moral, čeprav je bil vse šimi. Krompir nam je pa tudi prav dobro teknil na Ratitovec.

Visoko vrh planin stojim — hvala Bogu, zgoraj smo!

Striček hodi po Palestini, mi pa po Ratitovcu in nabiramo planinke, pečemo krompir, kuhamo kofek — vmes pa prepevamo. Oj, krasno! Prepevajo tako lepo: »Planine krasne, ve moj raj.« — Še danes mi zveni v ušesih ta pesem.

Peli so jo tako lepo, v srce segajoče. Kako tudi ne! Sami izbrani glasovi: Basaj, Megušar, Potočnik, Bernik in drugi najboljši pevci.

Krompirček je šel, kofek tudi. Še eno »fajfec« tobaka, vi pa še eno zapojte, potem pa gremo v Dražgoše k g. župniku Tonetu.

Tista fajca je bila pa precej nabasana, pesem tudi dolga in tako smo ostali predolgo na Ratitovcu.

Oblaki se začno poditi, burja jih zaganja sem in tja, kakor noč črna megla se vleče nad nami. Bliza se huda nevihta.

Hitimo, hitimo, brž — in prime me eden za roko ter skoro da vleče za seboj — drvimo in se prekopicavamo — a kmalu nas zaloti temna noč — grozna noč. Ne vidimo ped pred sabo. Le z vžigalicami si pomagamo, da moremo dalje.

Vsi premočeni in zmučeni dospemo v Dražgoše. — Hvala Bogu, da smo tu! Pa g. župniku tudi, ki nas je tako gostoljubno sprejel pod streho, kličemo vsi srečni pri toplem čaju.

Zdaj se pa še malo posušimo in pokrepčamo po zaslugi g. Toneta, po'lej pa gremo naprej — po velje našega dobrega očka g. doktorja.

Dajmo duška svoji dobri volji, zapojmo še eno »luštno«, preden gremo. »Kaj nam pa morejo — nič nam ne morejo, saj jih ni doma, — strička namreč: — tako sem premišljevala v svoji otroški naivnosti.

Tako, fantje, zdaj pa moramo iti, ura gre na polnoč! Pa gremo, če očka to želijo!

Šli smo vriskajoč in prepevajoč dalje — kaj nam pa morejo... ni — dam se ne gre lahko...

V Kelcih smo. Doma torej. — Zdaj pa še en gorak čaj, otroci, potlej pa spat.

Lepa je bila prva pot na Ratitovec pod varstvom g. dr. Kreka. Lepa — kako živo si mi ostala v spominu — saj je že tako dolgo, dolgo od takrat. Veliko se je že spremenilo in minilo.

Ni te več med nami, »očka zlatic — nekaj prej ko striček si odšel po plačilo v nebo. Oba v hladnem grobu spita mirno spanje. — Prezgodaj sta nas zapustila, prezgodaj — a, Bog je klicall!

In danes, ko hodim zopet isto pot tu gori — ne enega ne drugega ni tu izmed onih, s kojim sem tedaj hodila. — Le sestra in sestrična Tončka me čudoma sprašujeta — kaj ti je? Kje je tvoj humor?

Spomin na prvo mojo pot tu gori — spomin na dobrega strička, ki je župnikoval tam dolj in — spomin na »očka zlatega«, nezabnega, velikega našega moža dr. Kreka me je prevzel in ne morem drugače — solzim se.

»Ivan, komu pa ste prodali plesnivi sir?« je vprašal trgovec vajenca. »Korantarica ga je kupila.« »Hm. Kdo je pa vzela s petrolejem politi riž?« »Tudi Korantarica.« »Kaj pa ono maslo, katerega nismo mogli prodati?« »Tudi tega je kupila Korantarica.« »Grozno.« Trgovec je prebledel in vajenec mu je priskočil na pomoč: »Kaj vam je mar slabo?« »Ne, slabo mi ni. Le to me straši, ker me je Korantarica za noč povabila na večerjo in sem obljubil, da pridem.«

★

Sodnik (obtožencu): »Tako, ko ste bili iz zaporov izpuščeni, ste zopet obleko ukradli?« Obtoženec: »Seveda. Vse mi je bilo pretesno, v zaporu sem se za 20 kilogramov zredil.«

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto
1928
s podobo
svete
družine je
izšla
te dni.

Narodila
se že
sprejemajo.

Zdravnik dr. Stanko de Gleria
v KRANJU vsled odpotovanja v inozemstvo v svrhu nadaljevanja študij več mesecev NE ORDINIRA. Nadomestja ga DR. PANCE, okrožni zdravnik v Trzinu.

Malí oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtaški pomočnikov ali vajencev in naróbe.

Oskrbnica, katere ob enem obdeluje vrt, se išče. Samo samostojna starejša ženska. Natančneje se poišče Zgornja Šiška 1, v gradu.

Breja krava, dobra mlekarica, naprodaj. - Graščina Bokalec pri Ljubljani.

Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. - Krojni poduk za krojače, šivilje in nešivilje v oktobru. Preskrbe se službe. Prijave se sprejemajo že sedaj. Revnejšim znižano.

Pletilni stroj 8/32 nov, malo rabljen, se proda radi selitve. Naslov v upravi „Domoljuba“ pod št. 7165.

Vajenca kmečkih staršev sprejemem v mizarško obrt. FR. ŠETINA, Gunclje, St. Vid nad Ljubljano.

Pozor! Polhove kože. Pozor!

in vse druge kože od divjačin, kupujem za inozemstvo po najvišji ceni. Prepričajte se v Vaše dobro, preden prodaste prekupcem svoje blago.

Filip Bizjak krknar - LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 6.

➤ V VSAKO HISO »DOMOLJUBA« ➤

Prepelčar, mandolon, rdeč fižol, delujoče seme, suhe gobe in vinski kamen plačuje najbolje
Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Izžrebane številke

CERKVE NE LOTERJE V RADOVLJICI.

Glavni dobitki: I. št. 7500, II. št. 9524, III. št. 2098, IV. št. 2405, V. št. 8589, VI. št. 1364.
 Dobitki po 500 Din: št. 2719, 7650.
 Dobitki po 250 Din: št. 1397, 2660, 2788, 9333.
 Dobitki po 100 Din: št. 787, 2317, 2375, 4530, 4825, 4879, 5261, 6023, 6071, 7210.
 Dobitki po 50 Din: št. 677, 1636, 1704, 1970, 2055, 2109, 2673, 3732, 5213, 5454, 5748, 5820, 5841, 5846, 6602, 6606, 6902, 6339, 6916, 7488, 7751, 7821, 8603, 8944, 9929.
 Dobitki po 30 Din: št. 75, 96, 151, 229, 352, 441, 454, 458, 671, 726, 803, 850, 965, 1009, 1436, 1494, 1544, 2008, 20771, 2076, 2099, 2118, 2176, 2197, 2211, 2218, 2323, 2335, 2681, 2968, 3046, 3054, 3149, 3215, 3266, 3349, 3403, 3469, 3642, 3733, 3952, 4087, 4188, 4226, 4256, 4582, 4613, 4615, 4647, 4652, 4781, 5056, 5160, 5184, 5234, 5424, 5510, 5542, 5566, 5652, 6047, 6103, 6208, 6249, 6298, 6461, 6625, 7000, 7031, 7051, 7123, 7202, 7213, 7370, 7506, 7547, 7622, 7822, 7863, 8060, 8076, 8106, 8146, 8187, 8205, 8485, 8493, 8494, 8504, 8505, 8523, 8547, 8628, 8633, 8674, 8714, 8807, 8822, 9317, 9768.
 Dobitki po 20 Din: št. 2, 29, 38, 83, 146, 172, 184, 284, 300, 406, 536, 543, 571, 599, 646, 687, 697, 765, 830, 849, 896, 951, 976, 980, 989, 1000, 1002, 1008, 1030, 1090, 1117, 1128, 1135, 1271, 1293, 1352, 1366, 1407, 1534, 1573, 1892, 1981, 2000, 2011, 2058, 2087, 2155, 2195, 2209, 2217, 2281, 2287, 2375, 2426, 2478, 2601, 2659, 2674, 2698, 2697, 2707, 2750, 2763, 2802, 2815, 2828, 2838, 2846, 2905, 2934, 2956, 2966, 3030, 3051, 3073, 3134, 3135, 3157, 3175, 3296, 3342, 3410, 3451, 3487, 3549, 3565, 3600, 3615, 3676, 3690, 3732, 3814, 3849, 3868, 3887, 3898, 3912, 3949, 3950, 4031, 4146, 4149, 4176, 4501, 4593, 4599, 4698, 4719, 4793, 4895, 4973, 5012, 5139, 5155, 5188, 5204, 5230, 5295, 5361, 5455, 5502, 5509, 5555, 5562, 5570, 5583, 5593, 5662, 5663, 5686, 5732, 5787, 5824, 5965, 6091, 6185, 6260, 6299, 6314, 6362, 6390, 6431, 6564, 6632, 6633, 6660, 6710, 6820, 6841, 6914, 7002, 7006, 7032, 7044, 7142, 7198, 7373, 7393, 7455, 7463, 7615, 7763, 7799, 7894, 7967, 7988, 8080, 8058, 8202, 8239, 8313, 8458, 8575, 8663, 8847, 8935, 9003, 0935, 9091, 9140, 9155, 9161, 9190, 9201, 9208, 9214, 9253, 9265, 9487, 9493, 9630, 9694, 9738, 9760, 9777, 9795, 9882, 9935, 9960, 9973, 9987.
 Dobitki se oddajajo proti izročitvi izžrebane srečke v župnišču v Radovljici do 10. oktobra t. l.; kdor jih v tem času ne dvigne, zapadejo v korist župne cerkve v Radovljici. - V Radovljici, dne 9. septembra 1927. Župni urad v Radovljici.

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po smernih cenah tvornica

„ALKO“
družba z o. z.
Ljubljana, Kolizej

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Proden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki
L. Baraga,
Ljubljana
Seisenburg. ul. 6/1.
Brezplačen posk. 15 letno jamstvo.

REVMATIZEM!

Revmatizem? Kostobolje? Bodljaje? Trganje v glavi in zobeh? Omotico ozdravite z zdravilom „ALGA“.

Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo o uporabi. - Naslov za poštna naročila je: **Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.**
 4 steklenice za 77 Din, 8 steklenice za 181 Din, V oeni je uračunjena poštnina, zabojček in zavojalna.
 14 steklenice za 295 Din, 28 steklenice za 520 Din.

JAVNA ZAHVALA.

P. n. Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.
 Mnogo osebe so mi pripovedovale o izrednem in zanesljivem zdravilu „Alga“ proti revmatizmu in kostobolju. Naročil sem jo pri Vas in tudi v redu prejel in Vam tem potom rad potrjujem, da sem z vspehom zelo zadovoljen. Revmatizem, ki me je mučil toliko časa, je prenehal. Počijite mi pa naglo še eno pošiljatelj, da ne ostane pri hiši brez tega dobrega zdravila, ker je pač zdravilo, ki more vsak čas koristiti za vse bolezni, navedene v porabnem navodilu za „Algo“.
 Sijivoševci, 4. Jan. 1927. Spoštovanjem IMRO DROŠINAC.

Moderni svet Ljubljane zahteva modernih oblačil.

Ker hočemo tej upravičeni zahtevi popolnoma vstreči, smo preselili svojo trgovino damske konfekcije ter konfekcije za gospode v **Stritarjevo ulico štev. 9** (vogal pri frančiškanskem mostu) kjer

otvarjamo novo trgovino najmodernejših konfekcije ter modnih potrebščin za gospode in dame.

O finem okusu, izdelku, kakovosti ter o naših nizkih cenah, prosimo cenjeno občinstvo, da se osebno prepriča v novih naših trgovskih lokalih in izložbah.

Pri nas je odslej najugodnejši nakup najmodernejših in najelegantnejših oblačil ter modnih potrebščin za gospode in dame.

Vabimo!

Fran Lukič, Stritarjeva ulica štev. 9.

Vabimo!

COSULICH - Linija - TRST

zaznanja, da vozi dne 21. septembra najmodernejšo zgrajeno, največja in najhitrejša ladja sveta z motornim pogonom „Saturnia“ 24.000 ton, 33.000 P. S. 21 milj hitrosti - v Južno Ameriko (vožnja Trst-Buenos-Ayres 15 dni). — Vozne liste prodaja:

Simon Kmetec,

Miklošičeva cesta štev. 13, Ljubljana.

Najcenejše

in najboljše modroce, spalne divane, zofe, otomane, žimo dobite pri trdki

Fran Jager, tapetnik,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

Resnična tolažba za bolne na živcih

je moj ravnokar izišli spis! Tam so opisane mnoge dolgoletne izkušnje o vzrokih, povstanku in zdravljenju živčno bolnih. Pošljem vsakomur ta zdravstveni evanđelij popolnomaastonj, če piše ponj na spodnji naslov.

Tisoči zahvalnic potrjujejo doslej edino doseženi uspeh neumornega skrbnega raziskavanja v blagor trpečega človeštva. Kdor spada v

veliko armado živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, strahopetnosti, slabem spominu, nervoznosti, glavobolu, pomanjkanju spanja, motenju v želodcu, preobčutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali delni telesni slabosti ali drugih podobnih bolezenskih pojavih.

si mora naročiti mojo, tolažbo prinašajočo knjizico!

kdor jo bo prebral pazljivo, bo došel do pomirjevalnega prepričanja, da se je našla enostavna pot do zdravlja in veselja do življenja! Ne čakajte in pišite že danes!

Ernst Pasternack, Berlin SO

Michaelkirchplatz 13. Abt. 760.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski

Brikefe.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/L.

HEMEROIDI!

20.000 uspešnih ozdravljenj samo v Avstriji

s »ORIOLO« - SVEČKAMI

proti hemeroidom!

Skladišče: »ISIS« d. d., Zagreb, BEOGRAD, LJUBLJANA.

Ustanovljena l. 1889.

Telefon štev. 2016.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 250 milijonov dinarjev.	(Gрадска štedionica) Ljubljana Prešernova ulica	Stanje vložnega denarja nad 1.000 milijonov kron.
---	---	---

sprejema vloge na hranilne knjizice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Pristni in pravi

KAVČIČEV RASTLINSKI ŽELODČNI LIKER

znan in preizkušen kot zanesljivo domače zdravilo že nad 20 let izdeluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ (Izdolovalec Edmund Kavčič) družba z o. z. v Ljubljani Gosposvetaka cesta štev. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb. ki se prodajajo namesto pristnega

Kavčičevega „Floriana“!

V vsako hišo Domoljuba!

Francoska linija

Cie. Cie. Transatlantique

Havre-Newyork, samo 5 1/2 dni čez morje.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique in Transports Maritimes

za severno in južno Ameriko s brzoparniki ki vozijo vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije v Argentinijo, Kanado in Avstralijo

Vsa pojasnila daje zastopnik

IVAN KRAKER Ljubljana

Kolodvorska ulica 35